

ISTRSKI TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA ISTRSKO OKROŽJE

LETI I. - Štev. 36

KOPER, 4. novembra 1950

Cena 3 din

Govor maršala Tita na III. kongresu AFŽ Jugoslavije v Zagrebu

Organizacija jugoslovenskih žena - eden najmočnejših stebrov za ohranitev enotnosti in branitev časti socialistične domovine

Tov. Tito je pozdravil III. kongres AFŽ in se je v začetku svojega govora v imenu vlade in Generalnega Komiteja Zahvalil tej organizaciji za častno izvrševanje nalog, ki so bile postavljene pred njo v povoju najtežjih časih, ki so nastopili zaradi napada s strani, od katere je bilo najmanj pričakovati. Pri tem je maršal Tito poudaril, da je bila AFŽ pri tem napadu na socialistično Jugoslavijo od strani SZ in Informbiroja eden najmočnejših stebrov za varovanje enotnosti in branitev časti socialistične domovine.

Nato se je dotaknil nekaterih gospodarskih vprašanj in pri tem poudaril, da nayzlic oviram Jugoslovanski narodi uspešno izpolnjujejo petletni plan. Nato je navedel nekatere

ukrepe, ki jih je podvzela vlada FLRJ v zvezi z novim udarcem, ki ga je letos prizadela suša jugoslovenskemu gospodarstvu in dejal, da sovražniki nove Jugoslavije tolmacijo te ukrepe kot pritisk Amerike. »Bodite prepričani« je pri tem poudaril tov. Tito, »da že dve leti ne le govorimo o tem, marveč tudi praktično delamo, da bi uvedli omejitve. Prav sedaj v tem času, ko nam je prišla suša nenašoma kot močan udarec, hočemo radikalno izvesti take ukrepe, da bi se naši državljanji brez razlike, od najvišjih položajev pa do najnižjih toliko disciplinirali, da bi mogli razumeti, da so del splošne skupnosti in da nimajo pravice, da bi se na račun drugega okoriščali z dobrinami naše socialistične domovine.«

Izterjava davka od dohodka kmečkih gospodarstev za leto 1949 je bila v glavnem zaključena v določenem roku, to je s 30. septembrom. Izterjava je potekala v redu, brez uporabe prisilnih mer, če izvzamemo nekatere zakrnjenje, ki si še vedno želijo starih časov, v katerih so najtežja bremena nosili reyevi, bogati kmetje pa so nebrzano izkorisčeli delovno siromašnih kmetov. Priponiti je, da so se take prisilne mere uporabile v Koprskem okraju le v dveh krajevnih ljudskih odborih, v Bujskem okraju pa sploh ni bilo prisilnih mer. Bujski okraj je tudi sicer v temovjanju, katero sta si napovedala drug drugemu oba okraja, dosegel pa je znatno boljši uspeh od koprskega.

Takšen potek izterjave davka je nedvomen dokaz zrelosti naših kmetov in njihove navezanosti na ljudsko oblast. Z druge strani pa ti rezultati kažejo pravilnost linije, katero je ljudska oblast izvajala v svoji davčni politiki. Značilnost te linije pa je zlasti v tem, da se drobnemu proizvajalcu daje široka možnost za gospodarski razvoj in vzpodbuda za čim intenzivnejše obdelovanje.

Glede kmečkih davkov za tekoče leto je izvršil odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora sklenil, da se davek zniža v splošnem za 30% na pram letu 1949. Pri tem je izvršil odbor IOLO zlasti upošteval, da je letošnja suša močno prizadela naše kmete. Fašisti so včasih prav take prilike uporabili, da so še bolj privili davčni vijak in gnali kmete na boben, kar v Istri ni bil redek pojavi. Ljudska oblast pa ima naloži ščititi interes delovnih ljudi in je zato z navedenim ukrepom priskočila delovnemu kmetu na pomoč. Pri tem je tudi upoštevala, da so morali nekateri kmetje v tekočem letu plačati davek za leto 1948 in 1949 in to ne po lastni krvidi.

Davek za leto 1950 se bo plačal v dveh obrokih. Prvi rok zapade 31. januarja 1951, drugi rok pa 30. junija 1951. S tem bo dana davkoplăčevalcem možnost, da bodo še v leto 1951 lahko plačali tudi davek za to leto, nakar bi v sledenih letih prešli na redno poravnava davka v letu, ko je bil dohodek dosegzen. Tako plačevanje predvidevajo davčni predpisi, je pa ta način nedvomno v interesu davkoplăčevalca, saj bo davek tesneje povezan z dejanskimi ustvarjenimi dohodki.

Odmara davka za leto 1950 bo zelo enostavna, zato pa se mora izvršiti čim hitreje, na vsak način mora biti zaključena pred iztekom leta. Krajevni ljudski odbori sestavijo razporedje

na osnovi razporedov iz leta 1949. V ta razpored vnesejo dohodek iz leta 1949, davek pa znižajo za 30% na pram lanskemu. Po sestavi razporedov se sestanejo krajevne davčne komisije. Te pregledajo razporedje in preverjajo za vsakega davkoplăčevalca posebej, če je morda pri njem nastopila v tekočem letu kakšna blistvena izprenemba glede dohodka. Nato komisije sklicejo sestanke davkoplăčevalcev. Na teh sestankih bodo davkoplăčevalci razpravljali o spremembah dohodka in o priznavanju olajšav, katere predlaga komisija. Vsak davkoplăčevalec ima možnost staviti pridomo k delu davčne komisije pa sploh, k lastni odmeri ali k odmeri katerega koli davkoplăčevalca.

Takšen način odmere davka je brez dvoma zelo demokratičen in so ga dejelni kmečko-davkoplăčevalci razen pri nas samo še v FLRJ. Treba je samo, da se naši delovni ljudje zavajo široke demokratičnosti naše oblasti in naših predpisov ter da začno dejansko uživati pravice, ki jim pridajo. Se v teku lanske davčne kampanje smo naleteli na ljudi, ki bolj iz nevednosti kakor iz omalovaževanja niso prišli na sestanek, kjer se je

(Nadaljevanje na 2. strani)

Morali smo tako ravnati in pri tem nismo zadeli na nekak odpor. Seveda smo morali udariti po tem, da bi pa uspeli, smo morali iti od zgoraj navzdol, da bodo ljudje vedeli, da se bodo nekako disciplinirali, da bodo vedeli, kakšen mora biti odnos do splošne skupnosti, kakšen mora biti odnos do ljudske imovine. Pojem o ljudski imovini je pri nas še precej raztegljiv in pri mnogih ljudeh nejasen pojem. Tu moramo najodločneje ožigosati pojmov, da imajo mnogi ljudje še danes do državne imovine odnos, ko da ni njihova, hkrati pa tudi družbenega lasta. Pri njih se je nekako obdržal še stari pojem o državni imovini in ti imajo isti odnos do nje, kot so ga imeli prej, v času kapitalistične vladavine. Stopnjo za stopnjo, korak za korakom, bomo spremiali, če se lauredra točno izvaja ali ne, in tisti, ki se bodo proti njej pregrešili, bodo poklicani na odgovornost. Kajti te uredbe nismo izdali zaradi tega, ker je Kominform pripovedoval to in to. Bodite prepričani, da je ta slabost, ki je bila pri nas, v Sovjetski zvezi in drugih državah na vzhodu v pravilu. To pa ni naša lastnost, to je bilo prenešeno v našo državo iz Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav

okrog nas, mi pa hočemo izkoreniniti, za socialistično državo negativni pojmov. Mi smo sposobni in smo dovolj zavedni, da bomo brez njihovega ukazovanja popravljali napake, ki se pojavljajo in ki se bodo verjetno še pojavljale.

V zvezi z glasovi reakcije in komunistov o ameriški pomoči Jugoslaviji, je tov. Tito dejal: »Pravijo nam, da nam morajo Američani, ker smo prosili za pomoč v živilih, postaviti nož na grlo in reči: Uvedite to in to, uvedite staro demokracijo in kaj jaz vem. To pomeni, da bi izročili tej reakciji imovino, ki so jo izgubili kot nezasluženo pridobljeno, naropano. Enim in drugim povem s tega mesta, da se motijo, če misljijo, da bodo kar koli dosegli pri nas s to svojo propagando. Naši reakciji povem, da je bolje, da je na miru, kot je bila nekaj časa, bolje je naj molči, ker se mi ne znamo šaliti, kadar se nam nekaj zagabi. In se tudi ne bomo šalili, kadar gre za našo državo, kadar gre za herojsko ljudstvo, ki gradi svojo boljšo bodočnost. V vprašanju so milijoni žrtv, velikanske gmotne in človeške žrtv, ki so bile dane za takoj Jugoslavijo, kot je danes. Potem-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ob zaključku IV. festivala hrvatskih prosv. društev

Ponosni smo, da lahko razvijamo svojo nacionalno in po vsebini socialistično kulturo

V nedeljo je bil v Bujah zaključen IV. festival hrvatskih prosvetnih društev — veličastna kulturna manifestacija Hrvatov Bujštine. Ni bilo vasi v bujškem okraju, ki bi ne bila zastopana na tem festivalu. Poleg članov prosvetnih društev, ki so priredili več kulturnih nastopov, je napočnila veliko dvorano v novem zadružnem domu pa tudi trge in ulice Buj, opremljene z zvočniki, velika množica delovnih ljudi.

V otvoritvenem govoru zaključne

slavnosti je tovariš Sraj pozdravil sekretarja CK KP STO tvariša Branka Babića, predsednika IOLO tov. Julija Beltramia, predstavnika VUJA tovariša Curka, tajnika SHPZ in vse goste, predstavnike množičnih organizacij in vse ljudstvo. Zatem je podal besedo tovarišu Erminiju Medici, sekretarju okrajnega komiteva KP za Buj, ki je imel govor, v katerem je med drugim dejal, da sta ljudska revolucija in naša stvarnost zahtevali dvig človečanske in kulturne zavesti.

»Naši delavci, delovno ljudstvo in delovna inteligencija so vsak na svojem delovnem področju v tovarnah, na gradiliščih, v kmečkih delovnih zadrugah, v šolah in v privatnem delu razvijali vse svoje zmožnosti,« je nadaljeval tov. Medica, »in tako z zavestjo delali za skupnost in zase. Prav zato je bilo potrebno, da je postala kultura last najširših množic. Zato naj bo naš cilj: še več šol, več izobraževalnih tečajev, čitalnih skupin, marksističnih krožkov itd. To naj bo skrb vseh naših delovnih ljudi, v prvi vrsti pa mladine. V dramatičnih družinah, folklornih skupinah, pevskih zborih itd. To naj sodelujejo vse — stari in mlađi. Le s sodelovanjem vseh si zagotovimo lepše in kulturne življenje,« je zaključil tovariš Medica svoj govor ob burnem ploskanju, odobravanju in skandiraju: Tito — Partija, Bratstvo — edinstvo itd.

Tovariš Beltram je v imenu ljudske oblasti pozdravil festival in podčrtal, kako zgovorno prita, da tu živi in se razvija hrvatski živelj, ki s svojim delom dokazuje svojo življenjsko sposobnost. Dejal je, da mi ne zapostavljamo kulture drugih narodnosti. Zelen je festival v vsem sodelavcem polno uspehov in napredka.

S tem in s pesmijo je bila zaključena dopoldanska slavnost.

Tržaško vprašanje, Sovjetska zveza in italijanski šovinisti

Pred Organizacijo združenih narodov se je v teh dneh zopet pojavilo že tolikokrat razpravljeno tržaško vprašanje. Sprožil ga je sovjetski delegat Višinski, ki je bil mnenja, da bi ga dal prav hitro in brez posenskih težav rešiti, če bi le vse velile imele dobro voljo ter potegnile iz miznic svojih zunanjih uradov mirovno pogodbo z Italijo, kjer so te stvari tak lepo napisane. Rusija bi šla v svoji popustljivosti celo tako daleč, da bi bila pripravljena pristati na vsakega guvernerja, ki bi ga njeni nasprotiniki predlagali. Malo čudna je sedaj naenkrat tako široka dobra volja Sovjetske Zveze pri izvajjanju mirovnih pogodb z Italijo, ko kaže ista Rusija isto tako malo dobре volje z izvajjanjem mirovnih pogodb tam, kjer ima ona besed.

Treba je pogledati le na primer odnos Jugoslavije in njenih satelitskih sosed, ki gazijo na največnejše določbe mirovnih pogodb, le zato da delajo težave ali škodo Jugoslaviji, na zapoved Rusije.

Sef delegacije FLRJ na glavnem skupščini OZN je dobro osvetil to dvojno igro Sovjetske Zveze ter jo označil le kot manever, da se prepreči rešitev tržaškega vprašanja, torej ravno nasprotno od tega, kar ona navidezno skuša doseči. Znano je, da je pri reševanju tega zamotanega vprašanja bilo sprejet načelo medsebojnega sporazuma zainteresiranih držav Italije in Jugoslavije, ki sta načelno tudi obe predlog sprejeli. Ruski načrti z Višinskijevimi predlogi gredo pa le za tem, da tako pogajanja preprečijo mirno ureditev vprašanja, ki bi ga Rusija želela imeti vedno neresenega, da bi lahko rabila v kalnih vodah, ali pa svoje intrige ob ugodnem času primerno unovčila, kakor je naredila že v raznih primerih, zlasti s Slovensko Konško.

So pa še drugi ljudje, ki jih trese mrzlica že ob sami zamisli, da bi moglo priti do nekega sporazuma med sosedmi v tem vprašanju. To so ljudje okrog tržaškega CLN, ki so se preko njenega tajnika Diega de Castro sprostili v zadnjem času v svetem glasilu »Giornale di Trieste« celo serijo člankov, dokazujoč svojim vernikom, da je izključeno da bi se res pozdnevo mogla voditi neka pogajanja, ko vendar njih doslej še nihče ni vprašal za mnenje. CLN ne more odstopiti niti za las od svojih nedokljivih pravic na jugoslovensko STO, o kateri je vsemu svetu znano, da ga sestavlja stoprocentno italijanski prebivalstvo. Pri tem nam dela posebne preglavice angleški minister Davies, ki je potom svojega proučevanja na licu mesta prišel do malo drugačnih zaključkov in zato predlagal rešitev nekak v smislu sedanje demarkacijske črte med obema conama. Torej cono »B« Jugoslaviji, ker tam prebiva večina Slovanov, ki si nikakor ne žele vrnitve nekdanjega fašističnega blagoslova. Ni čuda če se je sedaj na nesrečnega Daviesa spravil roj italijanskih šovinistov in kmalu bomo videli kakega novega utenjaka Caramata, ki bo znašel nov zemljepis in zgodovino ter obdelal Daviesa z bedakom, ki nima pojma o teh vedah. Poleg tega on enon conoce il clima triestino, kakor jadi kujoče De Castro in njegovi pajdaši po iridentističnem tisku.

Seveda najboljše bi bilo, da bi tudi Caramata in de Castro proglašila za sebe nauk o svoji nezmočnosti, kakor so ga pogrunali njih nezmočljivi kolegi, da bi potem po mili volji lahko sodila pamet angleških »nevrednežev.« Toda gospodje CLN bodo zaman prali zamorca, sedaj ko je resnica že začela prodrijeti v svet, tako da je niti najsmeljejše in najotprijvejše laži ne morejo več prevpiti.

Velika dvorana novega zadružnega doma je bila ob zaključku IV. festivala počna.

Kjer je slabo vodstvo, tam tudi ni uspehov

Zakaj še ni oživel tekmovalni duh v nekaterih naših vaseh

Ko govorimo o dvomesečnem tekmovalju pri nas, ki se je začelo 10. ektoberja in bo trajalo do 10. decembra, nam ne sme uiti izpred oči dejstvo, da to še ni tako oživljeno, kakor bi moralo biti. Tenu so predvsem vzroki slabih organizacijskih prijemov osnovnih frontnih odborov, ki zaradi svoje malomarnosti ne tolmačijo dovolj jasno svojim članom pomenu in važnosti tega tekmovalja. Po drugi strani pa ne izvršujejo svoje obveznosti nasproti organizaciji in več primerih jim je to deveta breg. Takšni frontni odbori so na primer: v Marezigah, Sečovljah, Sv. Luceji in Koštaboni.

Zgodilo se je, da je okrajni odbor

V pojasnilo vaščanom sv. Antonu

Res je, da smo v kmetijski zadruži pred časom razpravljali o raznih vprašanjih na vasi in da smo govorili tudi o apnu.

Izvedel sem glede onega apna, ki ga je odsek za gradnjo zadružnih domov pomotoma posil v Pobege več, kakor je bilo določeno. Tako je tudi že ko smo pri apnu, bi hotel kmetijsko zadružo pri sv. Antonu opozoriti na nekaj važnega. To pa ne velja samo zanje, ampak prav tako za vse druge zadruge. Nedavno, ko je okrajna zadružna zveza imela svoj trgovski odsek, je dobivala dnevno 2 do 5 vožnov apna. Ko smo to razdelili po zadrukah, smo vse pravočasno obvestili, naj si skopljejo jame odnosno apnene, da bodo apno shranile za svoje člane. Vsa naša obvestila na okrajni zadružni poslovni zvezi so bila zamen.

Zgodilo se je, da so zadruge zavračale polne kamione apna, nihče ga ni hotel sprejeti, češ da ga nimajo kamati ali da ga ne potrebujejo. Zadružna poslovna zveza je morala v tem primeru ekspedirati apno v tiste kraje, kjer so ga potrebovali, to je v Buje itd.

Ko pa je prišel čas, da po vseh niso več imeli apna, smo bili v skrbi, kam naj bi šli po apnu. Vsi so se razburjali, da je kriva poslovna zveza, ker ni apna itd.

Prav tako se dogaja zdaj z umetnimi gnojili. Neštetokrat smo svetovali zadrugom, naj si pripravijo skladišča za umetna gnojila, da bo vsaj blago pod streho. Zgodilo se je prav tako kakor z apnom. Nihče se ni pozanimal za skladišča in ko pride blago, ga enostavno zavrnejo, če trenutno ga ne potrebujemo. Potem kmetje godrnajo in tožijo o pomanjkanju te ali one stvari. Zadružni delovodje bi se morali zavedati, da mora biti blago vedno pravočasno dobavljeno in vskladiščeno in se ne sme čakati zadnjih trenutek, ko člani zadruž potrebujejo voditi apno ali umetno gnojilo.

S takimi napakami delamo veliko škodo našemu gospodarstvu.

Strancar Herman

Vaje za prvomajski nastop so že pripravljeni

Dne 21. oktobra so bile v Trstu stacionu M. Maju prikazane pred tehnično komisijo vaje za prvomajski nastop, ki so jih sestavili razni tovariši. Medtem ko so gledalci svoje mnenje o vajah izražali, jih je komisija ocenjevala. Ocenjevala jih je po lepoti in po tem ali bodo zmožni te vaje naši mladinci na vasi predvajati.

Nato je komisija imela sejo, na kateri je sklenila, da prejmejo za vaje sledeči tov. nagrado.

I. nagrada za vaje za pionirje od 6 do 10 let Olga Gorjupova.

I. nagrada za vaje za pionirje od 10 do 14 let Miloš Stiergar.

I. nagrada za vaje za mladince Olga Gorjupova.

II. nagrada za vaje za mladince Vladimir Janovsky.

I. nagrada za vaje za mladince tov. Zerjal Marjan.

II. nagrada za vaje za mladince tov. Stiergar Miloš.

Nadalej prejmete nagrado za posebne točke tov. Dolgan Marjan in Stiergar Miloš.

Dejstva, da so vaje že pripravljene, nas navdaja z velikim zaupanjem, da bo prihodnji 1. maj res pripravljen.

SIAU sklical po večjih središčih našega okraja seminarje vseh predsednikov in tajnikov osnovnih frontnih organizacij, da bi tako proučili vprašanje pošiljanja poročil in vodenja evidec nad storjenjem delom v času tega tekmovalja. Toda, ko je bil ta seminar v Marezigah, iz daljnih krajev, na primer iz Boršta, Laborja, Babičev, Glema itd., so prisili predsedniki osnovnih odborov SIAU, iz Marezig pa ni bilo nikogar, čeprav so za to vedeli. Torej kje tičijo vzroki takšne malomarnosti članov odbora SIAU v Marezigah? V prvi vrsti je to predvsem znak pomanjkanja čuta odgovornosti članov odbora frontne organizacije, ki bi v tem pogledu morali biti pobudniki za pritegovanje vsega ljudstva k čim širšemu sodelovanju izvajanja dvomesečnega tekmovalja. Tega pa se odborniki iz Marezig izognijo in se med seboj zgolj sovražijo kot drugo. Seveda, da takšno stališče fronte na vasi zelo vpliva na ostalo ljudstvo. Torej ni nikakor čudno, da v tem sektorju ni oživel tekmovalni duh. Na takšne primere ne naletimo samo v Marezigah, ampak prav tako tudi v Sičovljah in Koštaboni. Tako na primer v Sičovljah sploh ne vedo, kdo je predsednik fronte organizacije.

Kako bi naj potem bilo uspešno tekmovalje?

Delavci, kmetje, zadružniki in vse ljudstvo pomaga pri uresničevanju enoletnega plana z vsemi svojimi močmi. Toda kaj pomaga njih delo, če nihče ga ne oceni, če ne dobijo nobenega priznanja in če nimajo nikogar v navedenih vaseh, da bi jih volili k

š večjim delovnim zmagam, jih spodbujajo pri reševanju kakršnih koli težav.

Vsekakor je tu potrebno, da okrajni odbor SIAU daje več pomoči gornjim vasem, njihovim frontnim odborom, da prouči njih stališče iz kakršnega kolvidika, skratka da jim nudi najširšo pomoč, če hočemo, da tudi Marežgani, Sičovljani in Koštabonci sodelujejo z nami, v naši borbi za izpolnitve enoletnega plana.

Zakaj nimajo sičoveljski rudarji boljše delovne pogoje

V Sečovljah so pred časom začeli z deli za obnovo opuščenega premostovnika. Težav ni manjkal, kajti začeti s črpanjem vode, ki je rudnik prav do vrha poplavila, ni lahko. Pomanjkanje strojev in strokovnih delovnih moči je bilo sprva glavna ovira. Tudi nerganje nekaterih domaćinov, češ da s tem ne bo nič, postaja vedno hujše, čeprav so prišli sečoveljski rudarji že 500 m pod zemeljsko površino. Na marsikatu oviro še natele pri delu. Pomanjkanje električne-

ga toka, raznega materiala se tolkotkrat pripeti, da morajo rudarji prekiniti delo. V tem pogledu smo prepričani, da so tega krivi predvsem odgovorni organi, ki na to ne polagajo dovolj važnosti. Tako na primer zlasti zadnje čase dobivajo pošiljke kisikovih bomb od podjetja ITRA BENZ, ki so popolnoma prazne. To delo prav gotovo ni v korist. Lahko rečemo, da je to sabotaža ali malomarnost. Več čuta odgovornosti! In ne pozabimo na dejstvo, da je to nepotrebno razispavanje s časom in dejanjem.

Prav tako bi lahko imeli delavcirudarji dosti tečnejšo hrano, če bi kdo zanje bolj skrbel. Vedeti moramo, da ni kar tako, delati osem ur stalno v vodi in na dežu. Tem delavcem je treba dati dovolj hranilnih snovi, da bodo lahko obnavljali svojo delovno silo. Na vse to moramo računati, toda ne samo z besedo, ampak z dejstvi.

Toda morala kljub gornjim težavam ni padla. Rudarji razumejo in vedo, da, kdor dela, tudi greši. Nasprotno! Njih geslo je: »Do premoga moramo priti že prihodnje let!« V tem tekmovaljanju bodo podvajili svoje napore in dali vse, da bi z naglim črpanjem vode čimprej prodri do dna premostovnika.

Tako bi za nekatere že šlo . . .

Pred nekaj meseci so odprli v Koprnu trgovino in magazin za fizičnike. V tej trgovini so bili na prodaj najrazličnejši predmeti, ki jih fizičniki, planinice in smučarji rabijo.

Nakazila za nakup teh predmetov je izdajala ZDTV; sklenjeno pa je bilo tudi, da bo zimskošportno orodje izdajala koprška Planinska zveza. Kazalo je, da bo šlo vse v redu in da bodo dobivali stvari fizičniki in planinci in ne taki, ki se z fizičnimi ali planinstvom zelo malo bavijo.

Toda skoraj dvajsetina ljudi, ki ni včlanjena v Planinskem društvu, a dela za ZDTV ali pa drugod, je brez vednosti Planinskega društva dobila gojarice, bluze in drugo planinsko opremo. Kdo so bile te osebnosti? Tajnik ZDTV, prodajalci v trgovini in še nekateri osebe, ki bi jih lahko našeli. Oni pa, ki se marljivo bavijo s planinskim športom, so ostali prazni roki.

Ali ni to nedovoljena špekulacija z ljudsko imovino? Mi vemo, da je kak tovariš morda nemepričljivo izdal tem osebam nakazilo, da so dvignile ta material, ne da bi bile včlanjene v Planinskem društvu. To se v bočnosti ne smo zgoditi, kajti pri nas je gospodarska špekulacija nedovoljena. Razdeljevanje blaga naj bo pravilno in za vse enako in ne samo za prijatelje! Ce se bodo te stvari še nadalje dogajale, bomo v časopisu te stvari prikazali, kakor je treba.

K znižanju kmečkih davkov za 1950

(Nadaljevanje s 1. strani)

razpravljal o odmeri davka. Nekaterim se niti ni pritožiti se zoper davka, ker so smatrali za nepravilno. Ko pa so vsa ta sredstva zamudjena, seveda ni pomoči: taki malomarneži pa si lahko škodo pripisajo le samim sebi. Zato je stoprocentna udeljava kmetov na sestankih, kjer se razpravlja o odmeri davkov, najzanesljivejši pripomoček za pravilno razdelitev davčnih bremen na posameznike. Le v navzočnosti cellega okoliša bo možno doseči tako odmero, ki bo pravična napram posamezniku in skupnosti.

Množične ljudske organizacije morajo pomagati, da se odmera davkov čim bolj v redu izvrši. Zanimati se morajo tako za delo davčnih komisij, kakor za organizacijo množičnih sestankov davkopalcev, pa tudi za odmero posameznikom. Pri tem pa morajo zlasti budno paziti na pojave oportunitizma ter akcije protiljudskih elementov, ki bodo skušali na račun skupnosti neupravičeno ščititi interese posameznikov in vnašati nered v naš gospodarski sistem. Sovražniki ljudske oblasti bodo tudi iskali posamezne napake, in te prikazovali kot osplošno pravilo. Jasen odgovor takim pojavitvam mora biti čvrsta skupnost vseh delovnih kmetov okoliša, ki v zavesti svojih delovnih kmetov opravljajo svojo dolžnost napram skupnosti.

Pomjančani si gradijo vodnjak

Delamo tako, kakor nam narekuje naša zavest

Dokaj hladno jesensko jutro. Nad dolino Mirne se zbirajo sivi oblaki in kaže, da bo vsak čas deževalo. Nad reko žvrgoli jata ptic, kakor bi označale prezgodnji in mrzli jesenski dan. Ob straneh ceste, vzduž reke delajo tu pa tam skupine ljudi. Cistijo kanale prevažajo iz njih zemljo, da bi po njih ob poplavni odtekala voda.

»Ne, ne bo več voda prestopala brezgov in nam jemača velikih količin poljskih pridelkov, marveč si jo bomo podredili, da nam bo dajala boljše letine!« je dejal prileten možak, srednje rasti, ves zagrizen v delo. To je bil kmet iz Nove vasi, ki že dalj časa dela v frontovski brigadi pri nam-

kalnih delih v dolini reke Mirne. Prav je imel možak, ko je povedal gornje besede. Mirna ne bo več prestopala svojih bregov, pa naj bo poplava še tako huda. Vsa zemljišča so obdana s kanali, ki so jih skopali naši delovni ljudje, zemlja ne bo več pod vodo!

»Kaj pa v primeru suše?« bo kdor vprašal. »Tudi te se nam ni treba batiti,« je pripovedoval tehnik. »Gradnja sifona — podzemnega kanala — nam bo pri tem veliko pripomogla. V izviru pri Gradulah je vedno dovolj vode. In prav s to vodo bomo namakali polja. Zgrajeni so kanali, zgrajen je tudi sifon, skozi katerega bo odtekala gradulска voda dva me-

P U Č E

Nimamo dovolj delovne sile

Nedavno smo v naši vasi imeli mavnov sestanek. Obravnavali smo več vprašanj. Eno izmed teh je tudi dograditev vseh objektov, ki jih določa naš plan in za katere smo se obvezali, da jih bomo dogradili. Takšen objekt je na primer gradnja velikega zadružnega svinjaka s silosom, skladiščem in končno veliko stanovanjsko poslopje, ki zavzema 100 kvadratnih metrov površine. Prav tako imamo v planu dograditev vodnega rezervoarja, ki bo držal več tisoč hektolitrov vode. Tega nameravamo v tem tekmovaljanju dograditi tri četrti. Nič manj važna ni napeljava električnega toka po naši vasi in bližnjih zaselkih. Za to smo že opravili veliko dela. Toda kljub temu je še premalo. Moramo še krepkeje zgrabit, da bo že letos tudi pri nas zasvetila električna luč.

Andrej Pučer

Nemamo dovolj delovne sile. Zato bodo v tem tekmovaljanju dali vse svoje moči za njegovo izvedbo. Moram pa še reči, da so se pri vsem dosedanjem delu najbolj izkazali zadružniki. Privatni kmetje zelo malo sodelujejo, čeprav bi morali vedeti, da bo vse v korist vseh vaščanov, tako zadružnikom kakor privatnim kmetom. Zato zgrajbimo za delo, da bomo izvedli naš plan!

Vsem borcem in aktivistom mesta Koper!

V nedeljo 5. novembra 1950 ob 9. uri bo v mali dvorani gledališča Ristori MESTNA KONFERENCA ZVEZE PARTIZANOV. Vsi bivši borci in aktivisti, včlanjeni v ZP za mesto Koper, so vabljeni, da se konference udeleže. Odbor

IZ KONGRESA VOJNIH INVALIDOV STO-ja

**Pri nas invalidi ne bodo beračili
marveč so enakovredni člani nove družbe**

Pri nas invalidi ne bodo beračili, ker so enakovredni člani nove družbe.

Ko govorimo o invalidih, se moramo nekoliko ozreti in pogledati, kaj so ti ljudje prestali v svojem življenu.

Invalidom I. svetovne vojne je tedanjem režim delal velike krivice. Priznanje invalidnine so invalidi dobivali pozno po končani vojni. In še je niso dobili vsi invalidi, ki so bili v vojni poškodovani. Največ so dobili višji funkcionarji in oficirji. Njih invalidnina je znašala do 200% več kot navadnega borca.

Danes se kaj takega pri nas in v Jugoslaviji ne more več zgoditi. Jugoslovanski narodi in mi ob njihovi strani smo podrli stare zakone ter si postavili nove, najbolj napredne, v svetu. Po končani ljudski revoluciji so bili izdani odloki, ki ščitijo invalide in jamčijo obstoj vsem invalidom in vdovam iz NOB. Kmalu potem so ti zakoni obvezali za vse invalide prve in druge svetovne vojne. Vse to velja tudi za naše ozemlje.

Po končani vojni smo začeli takoj zbirati podatke in ocenjevati nesposobnost invalidov. Na tem polju se je tudi pri nas mnogo napravilo. V začetku je to delo opravil vojaški odsek vojnih invalidov v Kopru. Tega je zamenjala organizacija vojnih invalidov STO-ja, ki je bila ustanovljena že leta 1946. Sedaj prejema v našem okrožju 682 invalidnih upravičencev iz NOB 1.037.360 din mesečne invalidnine. V kratkem bo rešenih nadaljnih 60 predlogov za invalidnine. Prav tako plačuje ljudska oblast vse invalide iz Avstro-Ogrske. Po novem odloku bodo ti invalidi in vdove uvrščeni v isto kategorijo, kakor so oni iz NOB. Tak odlok, ki zajema s svojo globoko socialno in demokratično vsebino tudi invalide iz italijanske vojske, se izvaja že v praksi.

V okviru svoje organizacije opravlja in posedujejo invalidi našega okrožja več gospodarskih uslužnostnih podjetij. Zveza VVI je pričela z ustanavljanjem gospodarskih podjetij že 1947. leta. V glavnem so ustanavljali gostinske obrate, maloprodajalne tobačnih izdelkov in razna obrtna uslužnostna podjetja. Pod centralno upravo Zveze spada sedaj 5 barov, 2 restavracije, 2 hotela in 1 obrtno-proizvodno podjetje, ki spada pod samostojno upravo.

Pri tem je omeniti, da so perspektive razvoja usmerjene v proizvodnjo in v vključitev invalidskih gospodarstev v skupno gospodarstvo, ki ga bo-

Zakaj so se zvišale cene za prevoz z avtobusi

Marsikoga je te dni presenetilo, ko je sprevidnik na avtobusu terjal od potnika za progro e inkret več kot navadno. Prav gotovo je bilo mnogo diskusije med delavci, ki stalno potujejo in tudi med drugim ljudstvom, odkod ta skok cen in kaj je temu vzrok. Mnogi so prišli do napačnega zaključka, da je to začetek, ki bo dovedel do splošnega povišanja cen.

Reči moramo najprej, da je bilo prav zadnji mesec mnogo govora, kako to, da toliko ljudi potuje. Avtobusna postaja v Kopru je bila vedno natrpana z ljudmi - sta poleg vrste, ki so čakali na vozne karte. Mnogokrat se je zgodilo, da so ostali v Kopru delavci, ki stalno potujejo. Zakaj to? »Premajhen avtobus,« je bil vedno odgovor. Delno drži. Toda v največji meri je temu kriva neka druga stvar. Mnogim ljudem je bilo 20, 10 ali celo 8 din za prevoz v Koper prazen nič. In tako ajdi z desetimi litri mleka in nekaj jajc zraven, kar bi lahko pridali svojim odkupnim zadrgam in mlekarskim centrom. Takšnih in podobnih primerov je mnogo.

Na splošno lahko rečemo, da so naši ljudje potovali brez nujne potrebe. Mnogi od njih so šli tudi v Trst zaradi ekstra-koristi, od katerih ljudstvo ni imelo nič.

S to novo uredbo delavci ne bodo prav nič trpeli, ker jim potne stroške plača podjetje. Ostali, naši ljudje pa si bodo sami znali urediti življenie in bodo potovali le za nujne stvari, ne pa za vsako malenkost, ali pa celo v škodljive namene.

do načrtne upravljalni. S tega je razvidno, da so invalidi v svoji organizaciji mnogo napravili. Ne smemo se pa s tem zadovoljiti. Pri nas se invalidi še premalo udejstvujejo v javnem življenu. Posečati bi morali več raznih tečajev in se usposabljati v dobre kadre, da bi lahko zamenjali ljudi, ki so fizično sposobni za druga dela. Vse premalo so se dosedaj vključevali invalidi v takšna dela, ki bi jih bili nedvomno sposobni opravljati. Vse to je bila posledica napačnega pojmovanja o ustvarjanju novega lika in-

valida. Mnogi so misli, da je invalid lahko kurir ali ūvaj in s tem že lahko nadomešča fizično sposobnejšega človeka.

Prvi Kongres Zveze VVI STO-ja je plod razvoja v širino in globino. Pregledani so bili uspehi in pomanjkljivosti, ki jih je organizacija v obdobju svojega obstoja imela. Na podlagi tega pregleda se bo organizacija z večjim uspehom širila in krepila. Poskrbela bo, da bodo vsi invalidi vedno in povsod enakovredni člani današnje nove skupnosti.

IZ MLADINSKE KONFERENCE V TRSTU

ZAM predstavlja v Trstu močno protifašistično silo za izvojevanje pravic delovnega ljudstva

V nedeljo 30. oktobra je bila v Trstu na štadionu »1. maj« pri Svetem Ivanu konferenca ZAM za mesto Trst.

Konferenco je otvoril tov. Vesel Gorazd, član izvršnega odbora ZAM STO. Pozdravil je navzoče delegate, med katerimi je bil tudi tov. Branko Babič kot predstavnik KP STO, in zastopnike množičnih organizacij. Po kratkih pozdravnih govorih delegacij je spregovoril tov. Branko Babič v imenu KP STO.

Tovariš Babič je dejal, da predstavlja dogodek važen korak na proti k utrditvi mladinskih antifašističnih vrst.

Z ozirom na mnogovrstne naloge, ki stote pred mladino cone A, je tovareš Babič poudarjal važnost združitve delavske mladine s kmečko in učečo se mladino italijanske in slovenske narodnosti. Za boljšo agitacijo in da bi naloge, ki si jih postavlja, pravilno reševali v korist mladine, je potrebno, da dobri Italijanska mladina svoje glaslo.

Po dolgotrajnem ploskanju, ki je sledilo besedam tov. Babiča, je imel tov. Gorazd Vesel politično organizacijsko poročilo.

Governik je pozval mladino, naj stalno nadzoruje svoje delo. Oceniti je treba slabe in dobre strani, oživeti politično delo ZAM-ki predstavljajo v Trstu močno silo za izvojevanje pravic, za katere se je naša mladina že za časa NOB borila.

Nato je govoril o posledicah, ki jih je prisadela tržaški antifašistični mladinski organizaciji zloglasna resolucija Informbiroja. Nadalje je poudaril, kako se je mednarodna mladinska organizacija spremnila v orodje Informbiroja in jo vodi ruski Komsomol.

Po končanem govoru se je razvil živahn razgovor, ki dokazuje, da se je mladina z zanimanjem lotevala vprašanj, ki zanimajo mladino na vasi, po solah in delavnicih.

BRANKO BABIČ

O bistvenih vzrokih spora v tržaškem demokratičnem gibanju

Fašistična in imperialistična Italija je imela v drugi svetovni vojni neposredno proti sebi čete zapadnih veznikov, katerim ni šlo za to, da uničijo reakcionarno fašistično Italijo in pomagajo demokratičnim silam, da Italijo resnično osvobodijo. V fašistični Italiji so videli samo imperialističnega tekmeča, ki ga je treba spraviti na kolena, pri tem pa ohraniti buržoazijo, da bi pomagala novim pretendentom za gospodstvo nad svetom, zaslužiti Italijanski narod pod anglo-ameriški imperializem. Zato se je morala KP pod najtežjimi političnimi in vojaškimi pogoji boriti proti lastni fašistični buržauziji in proti nevarnosti novega zasužnjevanja s strani anglo-ameriških imperialistov.

Ni dvoma, da je bilo v začetku vojne, ko so fašistične čete zmagovalno korakajo po Evropi in so padale ena država za drugo, težko mobilizirati široke množice italijanskega naroda za vojno proti fašizmu. Vendar je italijanski proletariat Severne Italije že takrat pokazal svojo borbenost in praviljenost za borbo proti fašizmu. Veličastne stavke proletariata Severne Italije v začetku 1943. leta so bile

KPI je kaj hitro premagala organizacijske slabosti iz časa fašizma in kmalu postala tudi močna politična sila, edina resna sila odpora proti fašizmu in tujemu okupatorju. Z vso pravico lahko trdim: kar je bilo

LENIN - VODITELJ VELIKE REVOLUCIJE

Izdajstvo sedanjega vodstva SZ

Pred 33 leti je ruski proletariat pod vodstvom tovariša Lenina strmoglavlje fevdalno buržoazno oblast ter vzpostavil temelje novi družbi.

V tem je veliki zgodovinski pomen oktobrske revolucije za svetovno delavsko gibanje.

Z oktobrsko revolucijo je delavski razred pristopil k praktičnemu uresničevanju socialističnega družbenega reda, čigar nosilec je on sam, konkretno je pristopil k odpravljanju protislovij, ki so lastne kapitalističnemu družbenemu redu in predstavljajo ovozo za napredek.

To dejstvo je moralo nujno vplivati na borbo svetovne proletariata in jačati njegov revolucionarni polet. Prva socialistična država na svetu, ki je izšla iz velikega oktobra, je vzbudila pri zatiranih ljudskih množicah velike nadaljne in želje po osvobodenju iz pod kapitalističnega jarma, postavila je temelje za dosego popolne svobode in enakopravnosti narodov. Okrepila je osvobodilno gibanje zasužnjeneh narodov in s tem zamajata ves sistem kolonialnega izkorisťanja.

Ta velika zmaga delovnega ljudstva je bila mogoča zaradi tega, ker je na čelu revolucionarnih delovnih množic stal in jih pravilno usmerjal naš veliki učitelj tovariš Lenin. Te osnovne revolucionarne zmage

russkega proletariata imenujemo danes leninizem. Leninizem je revolucionarna teorija marxizma, ki je združena z revolucionarno strategijo in taktiliko delavskega razreda v dobi imperializma.

Komunistična partija Jugoslavije — pod genialnim vodstvom tovariša Tita — prežeta z duhom marksizma leninizma, je povedla jugoslovanske narode v borbo proti fašističnemu okupatorju in domačim izdajalcem ter jih vodila k zmagi ljudske revolucije v Jugoslaviji. Tako je Komunistična partija Jugoslavije po naukah tovariša Lenina in zgledu velikega oktobra rešila svojo revolucionarno dolžnost.

Med komunističnimi partijami držav, ki so po drugi svetovni vojni stopile na pot socializma, je edine Komunistična partija Jugoslavije sledila zgledu velikega oktobra.

Jugoslovanski narodi so v borbi za oblast in za izgradnjo socializma dosledno izvajali načela marksizma-leninizma in so zato predmet najhujšega napada od strani vodstva SZ, ki je izdala svetle ideale velikega oktobra in šla na pot revizionizma. Jugoslavija ni podigla temu kontrarevolucionarnemu načadu, temveč se je odločno postavila v obrambo revolucije, to je načok našega velikega učitelja tovariša Lenina.

proletariat kreje svojo revolucionarno borbenost in zavest. Vendar pa je taka linija KPI v danih pogojih, poleg drugih csnovnih napak, pomenila sektaštvo in oportunitizem. S tem niti najmanj nočem trditi, da se v bodočih borbah proletariat ne bo posluževal takšnih oblik revolucionarne in oborožene borbe, kadar za to nastanejo pogoji. Nasprotov, generalnih štrajkov, uličnih borb in barikad se bo proletarija vedno posluževal, kadar bo hotel osvojiti centre oblasti buržoazije, pa naj bo konkretna takška oborožene borbe takšna ali pa drugačna. Pri tem ne gre za cokle vprašanje, ali je takтика razvijanja generalnih štrajkov in barikad pravilna ali ne, temveč za csnovno vprašanje linije taktike in strategije v določenem konkretrem revolucionarnem obdobju.

V čem se torej izraža v tem vprašanju in v takratni konkretnej situaciji sektaštvo in oportunitizem KPI? Rekli smo, da KPI ni smatrala parole narodno-osvobodilne borbe za osnovno, zato se ni brigala, da si ustvari čim večjo in močnejšo oboroženo silo. Ijudsko oboroženo silo. V kolikor pa je organizirala oborožene sile garibalдинcev, jih je organizirala kot posmožno oboroženo silo proletariata v mestih in industrijskih središčih za podporo in udarno silo vstaje, ko bo nastopil trenutek. Svoje glavne množice sile proletariata pa je organizirala politično v mestih in jih pripravljala na vstajo.

IZ SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

GOVOR MARŠALA TITA NA III. KONGRESU AFŽ JUGOSLAVIJE V ZAGREBU

Z našim zadržanjem smo jasno in glasno sporočili vsemu svetu da hočemo prijateljsko gospodarsko sodelovanje brez vsakih političnih in drugih pogojev

takem naj se nihče ne nadeja, da bo Jugoslavija drugačna. Ne, še lepše se bo razvijala v tem smislu in postala bo prava, resnična socialistična država, z državljanji, ki bodo po svoji ustvarjalnosti in moralu dostojni branitelj socialistične Jugoslavije. Tako Jugoslavijo želimo ustvariti in ustvarili jo bomo.

Izdali smo ukrepe, da naše ljudstvo to zimo ne bo stradal, da ne bo stradal niti do prihodnje žetve in smo začeli pogajanja z ameriško vlado, da bi nam dala na dolgoročni kredit, ali na drug način, ustrezeno kolikočino živil. Pri ameriški vladi smo naleteli na ugodno stališče in odgovor. Sedaj tečejo pogajanja, ki naj nam omogočajo, da bomo nabavili vse, kar nam je potrebno: pšenico in sladkor, maščobe, razne konzerve in drugo, da bomo prehranili lahko posebno tiste kraje, ki so težko prizadeti zaradi suše. To bomo dobili. Tu vam lahko odkrito povem, da nam ameriška vlada za to ni postavila nobenih pogojev. Naša reakcija kljče: Postavite pogoje, sedaj jim je prislo do grla in storili bodo vse, kar zahtevate. Ne! Moti se naša reakcija, nočemo nobenih pogojev, marveč pričakujemo to pomoč zato, ker menimo, da imamo kot član mednarodne skupnosti moralno pravico pričakovati od tiste države ali od tistih držav, za katere verujemo, da njihovi voditelji vedo, da narodi zaslužijo tako pomoč. Naj se pomiri naša reakcija in naj bo prepričana, da njen vrišč in razne vesti, ki jih širi, ne bodo imeli nobenega odmeva v inozemstvu. Do danes smo z našim zadržanjem, našimi dejanji in besedami jasno in glasno sporočili vsemu svetu, da hočemo biti prijatelji, da hočemo mirno sodelovanje, da hočemo gospodarsko sodelovanje brez vsakih političnih in drugih pogojev, ki bi bili v škodo naše socialistične države. Mi ne bomo zahtevali in ne moremo zahtevati pomoči tam, kjer vemo, da je ne bomo dobili, ampak tam, kjer vemo da jo lahko dobimo. Kdo ima pravico zahtevati, naj strada naše ljudstvo, naj umira od gladu ljudstvo, ki

je dalо take nadčloveške žrtve za splošno osvobodilno borbo Združenih narodov in ki po vojni s takšnim požrtvovanjem in samo-odpovedjo gradi svojo boljšo in srečnejšo bodočnost. Nihče nima pravice do tega, če pa nas kdo z Vzhoda skuša obrekovati zaradi tega, bomo taka obrekovanja lahko pobili.

V zvezi z ukrepi, ki jih je moralna vlada FLRJ napraviti znotraj, je tov. Tito poudaril: »Bodite prepričani, da narodi Jugoslavije niso po tej vojni niti doslej, pa ne bodo niti odslej pričakovali, da jim bodo drugi pomagali, da ne bi sami hkrati napeli svoje skrajne možnosti, da ne bi bilo potrebno vse zahtevati od zunaj. Mi se samo v najtežjih časih obračamo ven, predvsem pa se moramo naslagnati na svoje lastne sile.«

Glede odnosov z nekaterimi državami je tov. Tito dejal, da vlada že dve leti povsed, v vseh državah na svetu, razen v Jugoslaviji, vojna psihoza, kateri je vzrok Jugoslavija in Informbiro. Govorilo se je in govoril

se, da bo sedaj nastalo to, sedaj drugo, da bo vojna. »Moram dati priznanje našim državljanom,« je poudaril tov. Tito, »ki so prav tako mirno, kar mi zgoraj, opravljali svoje delo ne glede na to, kaj bo. Mi nismo verjeli, da bi prišlo do vojne in tudi sedaj ne verjamemo. Informbiro ni pobijal propagande z Zahoda, ni pobijal, da bo vkorakal v Jugoslavijo, niti enkrat ni dejal: Ne bomo šli v Jugoslavijo. Nasprotno, podpiral je propagando o pripravljanju toliko in toliko divizij in hotel nas je prestrasti. Nismo se bali takih izizzivanj. Ali so prenehala? Niso! Naši graničarji morajo biti zelo budni, kajti z druge strani vsak čas streljajo čez mejo, vsak čas paradiroj, premesajo čete, stalno rožljajo z orožjem, zdaj v eni, zdaj v drugi državi. To nas ne straši, ker vemo, da kaj več ne smejo storiti. Kajti, danes biti napadalec, ne da bi vedel, kako še bo končalo vse skupaj, ni tako preprosta stvar.

Razglasili so nas zaradi tega za fašiste. Najprej nekaj nas v vodstvu,

pozneje nižje, nato pa vse oficirje, ljudstvo in končno so vso državo imenovali fašistično. Najprej smo bili strašna država, nato smo postali fašistična. Seveda, potrebovali so pojo in moralno opravičilo za primer napada na našo državo. Kdo ni proti fašizmu? Vsak človek je proti. Kajti, tako krvava je zgodovina, toliko je svežih sledov fašizma, od katerih se še kadi kri njegovih žrtev, da je zares vse, kar ljubi mir na svetu, kar je miroljubno in resnicljubno, proti fašizmu in ga sovraži. Toda ne more se reči, da bi ga kdo bolj sovražil kot mi, ker smo ga mi najbolj občutili na svoji koži. Toda oni bi radi vendar ustvarili razpoloženje, da bi bila Jugoslavija zrela za napad.«

Ali so pripravljali napad na nas? So! Ne bom rekel, kako so ga pripravljali, toda v tej smeri so delali, da bi bila naša država zrela za razbitje bodisi od znotraj, bodisi od zunaj. Vsi so delali. Delali so tajno in javno za to. Kaj je bila n. pr. resolucija Informbiroja. Pozivanje k vstaji, na državljanjsko vojno. Ali je to napadnost? To je najbolj tipična napadnost, ker so apelirali na peto kolono. Pošiljali so celo pozive v tem smislu preko radia. Ali so sedaj prenehali s tem? Niso. In sedaj nas imenujejo fašistično državo ter pozivajo k strmoglavljenju našega vodstva. Ne vem kdo naj bi ga strmoglavlil in koga imajo tukaj. Sem pa tja katerega ujamemo, to pa je tudi vse in ne more zrušiti nikogar, razen samega sebe. Tudi vsak tisti, ki bi nasedal njihovi propagandi, bo zrušil samega sebe, pa naj bi bil kdaj koli. Vseeno je, kdo bi bil to, od najvišjega voditelja do najnižjega in návadnega državljanja.«

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je, da razkrivamo te laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabil.

Na koncu svojega govora je tov. Tito naglasil, da nimamo proti nobenemu od naših sosedov nikakih ozemeljskih zahtev. Kaj bi z Albanijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko? Slikajo nas kot latentne napadance. To ni res, to je najnizkotnejše obrekovanje naše države. Prosim vas, tovarišice, kako more malo Jugoslavija s 16 milijoni prebivalcev pripravljati napadnost proti Sovjetski zvezzi, ki ima armado kolikor mi prebivalcev, ali morda celo več, in Poljake, Čehe, Romuné, Madžare in druge, kar pomeni, da je nad 250 milijonov proti 16 milijonom ljudi. Zakaj pa to delajo? Hočemo prepričati svoje narode, da smo mi res tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli.

SEDEM DNI PO SVETU

Terorističen napad na demokratične ustanove v Trstu

„Junaštvo“ fašističnih pobalinov v znak praznovanja 4. novembra in otvoritve „Italianissime“ universe

V noči med 1. in 2. novembrom ob 23.30 uri so tri močne bombe eksplozije opozorile Tržačane, da so zločinski teroristi ponovno na delu. Prva eksplozija močnega naboja eksploziva je prihajala iz sedeža OSVOBODILNE FRONTE v ulici Manna št. 29, druga iz tiskarne Tržaškega tiskarskega zavoda v ulici Montecchi št. 6, tretja pa iz ulice San Vito št. 17, kjer ima svoj skromni sedež uprava SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALISCA za Tržaško ozemje in Tržaška informacijska agencija. Vsi trije nabolji so bili zelo močni, kajti na vseh treh krajin so povzročili veliko škodo. — Ljudskih žrtev ni bilo.

Na mestih terorističnih atentatov se je zbralo mnogo Tržačanov, ki so vsi z enakimi izjavami zatrjevali, da so zločini proti demokratičnim ustanovam v Trstu delo novofašistične bande, ki se pripravlja na praznovanje 3. in 4. novembra ter prihoda državnega podatnjaka pri predsedstvu vlade G. Andretija in ministra za prosveto v rimski vladji, G. Gonelle, ki je hkrati tudi glavni tajnik demokrščanske stranke za vso Italijo. — Dalje: mobilizacija vseh tako imenovanih »Asociacijon combatentistick« za proslavo 4. novembra, ki se po nalogu ZVU inicira v Trstu z nedolžnim imenom »praznik jesen«, za katerim pa se krije tisti datum iz leta 1918., ko je Italija zaslužila te kraje — in še cela vrsta drugih »patriotskih« manifestacij, med katerimi naj posebej omenimo sprejem delegacije tajnega istrskega CLEN s strani G. Andretija itd. — Ti najnovejši bombni atentati na najboljše politične in kulturne ustanove Slovencev v Trstu spadajo med tiste kriminalne akcije, kakor je umor tov. Hlače, razdejanje vseh sedežev demokratičnih organizacij v ju-

Francovo Španijo hočejo dvigniti

Zapadnemu imperializmu je žal, da so pred 4 leti izobčili Francovo Španijo iz skupnosti civiliziranih narodov, ker očvidno računa, da bi se dala tudi takrat kot je sedaj porabiti v gotove svrhe. Zato bi jo radi privedli znova v OZN in tudi obnovili z njim diplomatske stike, ki so jih leta 1946 pretrgali. V zvezi s tem je imel tudi že Franco neko govoranco polno bolne domisilje, kjer je besedičil o nepremagljivosti njegove Španije in druge bedarje, da bi prikuplil v svoj prispevki kolikor mogoče izdatno unovčil. Seveda mu nihče ne verjame, ker takrat država kot je lahko je le v spotiku in ne v pomoč v svetu.

Kaj se dogaja na strehi sveta - v Tíbetu

Za vrhovi Himalaje, na strehi sveta, se je zadnja leta marsikaj spremenilo. Cez vrata Tibeta so vkorakale v deželo fevdalizma čete kitajske ljudske republike.

Ljudje govorijo o tej deželi z nekakim strahom. Govorijo o fantastičnih rečeh, o duhovnikih, o vladarjih z dvema glavnima, o skrivnostih te dežele, ki je odrezana od ostalega sveta. Vse drugače nam je prava slika. Cudnih duhovnikov ni, so le duhovniki srednjoveškega tipa, ki izzemajo tibetanskoglavca kmela in pastirja. Na tri milijone in pol prebivalcev, ki šteje Tibet, je tritoč teh ljudi duhovnikov-izkorisčevalcev, ki živijo po razkošnih famostih na račun delovnega ljudstva. Lamaizem, vera, osnovana na budistični osnovi, priklerpa tibetansko ljudstvo k suženjstvu. Ljudje niso imeli dosedaj resitve izpod težkih fevdalnih pogojev, v katerih jih je držala vera. Vodja te države ima v Lahsi palačo, imenovan »Potala«. Temu velikemu duhovniku pravijo tudi »rumeni papež«. 30.000 vojakov, obo-

nju 1946, umor tov. Ravnikarja, bombni atentati na prvomajsko povorko, umor male Milke Vrabac itd.

Kakor niso bili vsi dasedanji zločini proti demokratičnim organizacijam Slovencev v Trstu osamljeni in brez zvez z vsakodnevno protiljudsko in protislavensko politiko vseh italijanskih nacionalističnih strank v Trstu, tako ni niti osamljen in brez zvez s temi strankami ta najnovejši teroristični napad na Oslobodilno fronto in Narodno gledališče. Vse politične akcije nacionalističnih strank v Trstu se v ničemer med seboj ne razlikujejo, temveč zasledujejo eno in isto linijo najgabnejšega šovinističnega sovrašta, katerega jih je naučil fašizem, tako da v izvajaju svoje politike proti Slovencem ne poznajo drugega razen fašističnih metod zločinskega terorizma in nasilja.

PREGLED MEDNARODNIH POLITIČNIH DOGODKOV

Vojna na Koreji, ki je zašla že v stanje likvidacije je nenadoma oživelja po proglašu vrhovnega poveljnika severno korejske vojne Kim La Sena, da se treba boriti do zadnjega moža. Odpornost postaja vedno ostrejši čim se čete Združenih Narodov bližajo korejsko mandžurski meji. Pripisujejo ga dotoku čet iz Mao Tse Tungove armade; zlasti iz vrst velikega števila Korejcev, ki so svoj čas zbežali v Mandžurijo pred japonskim gospodarstvom v Koreji. Takih ljudi je bilo nad dva milijona in so se tudi v kitajski oslobodilni vojni prav dobro obnesli. Verjetno torej da so bili sedaj tam mobilizirani in poslanji v svojo domovino, zlasti ker ima LR Kitajska ob reki Jalu, koder teče meja med njo in Korejo velike interese. Tam se nahajajo pri mestu Suičov ogromne hidrocentrale, ki se stejejo med največjimi na svetu in

ki zalagajo s svojim tokom industrijo velikih mandžurskih mest Dairena, Port Arturja in zlasti Mugdena.

Navzite temu pa preživlja mir na azijskem izhodu gotovo težke čase, ker še ni nič znanega, kako stališče bo dokončno zavzela LR Kitajska od česar seveda odvisi v glavnem razplet dogodkov na Dalnjem Vzhodu.

Po Nemčiji in okrog nje se pa vedno prepričajo, ali in kako bi jo oborili. Dočim je podoba, da so ZDA v tem oziru donesle za sebe že dokončen sklep, ki bi ga rade če ne bi šlo zlepja pa zgrda urinile svojim zapadnim zaveznikom, izgleda da se Francozi še vedno niso in da se tudi še ne misljijo udati. Njih državljanji iznajdejo skoraj vsak teden kak nov načrt, kako bi se dalo Nemci porabit, vendar tako, da pri tem ne bi imeli mnogo govoriti, zlasti še kako bi si potom svojega zunanjega ministra Schumana predložili načrtu združenja francosko nemške težke industrije zagotovili svoj upliv v eventualni obnovi nemške vojne industrije. Nemci pa, ki ostanejo kakor je pokazala zgodovina vedno Nemci, oholi in pretepaški, pa naj se obleceno prehodno že v kakršnokoli obliko, hodijo svoja pota. Zato je dokaz tudi primer vojaškega svetovaleca Kancelarja Adenauera, grofa Schwrina, ki se je obnašal že kot pravi vojni minister in hotel tudi že nekaj mobilizirati in uvajati splošno vojaško obveznost.

Vendar njegova »samostojnost« ni ugajala preveč ameriškim gospodarjem, ki so pozvali Adenauerja, naj

S Korejskega bojišča

Nenadna protiofenziva severokorejskih sil s pomočjo Kitajcev

Položaj na Koreji se je v teku parni popolnoma preobrnil. Amerikanci in Južnokorejci, ki so bili oddaljeni le nekaj desetih km od mandžurske meje, so naleteli na ogrožen odpornik severokorejskih sil, ki se je serpnenil v splošno ofenzivo. V boju so se vrgli s še večjim fanatizmom. Sile GZN niso bile ne moralno, ne materialno pripravljene na ta nenadan udarec, ki jih je potisnil daleč nazaj. Prednje južnokorejske linije so se kaj hitro omajale. Na poti pa je prišla še ena ameriška divizija. Stari južnokorejske divizije na področju Unsana so se morale ulakniti. Konjenička divizija se je morala umakniti kar za 80 km. Poročila ameriških izvidnikov vse dalje govore o prisotnosti kitajskih čet. Kitajska vlada pa je objavila poročilo, da bodo severokorejske armade pomagale severnim Korejecem pri izgnanju Američanov s Koreje. To je jasno, da dejansko poseglja v korejski spor. Severni so doslej utrili nekaj južnokorejskih polkov. Prvi so se na strani severnokorejcev pokazala letala sovjetske konstrukcije in celo na raketen pogon. Američani so takoj podvzeli protiukrepe in dali pot moč ogroženim divizijam, vendar kaže, da prilisk severnih ne bo tako hitro prenehal, ker so posigli tudi Kitajci vmes. Prva ameriška divizija je po zadnjih poročilih popolnoma okoljena in niti poizkusiti, da bi obroč prodrla, niso uspeli.

Severni napadajo s tanki in raketen izstrelki ter letali na reaktivski pogon, kar povzroča posebno med juž-

nimi, a tudi Amerikanci ogromno paniko, ki seveda otežka umik. Obkoljene so tudi štiri južnokorejske divizije na srednjem frontu. Po podatkih agencije APP napadata Amerikance tudi dve kitajski diviziji, predvsem kitajski konjeniki, ki jih je tri tisoč in so napravili globok predor ter zasedli nekaj naselij.

TRI SMRTI

Na Svedskem je umrl kralj Gustav V. v 92 letu starosti. Med svojim ljudstvom je bil precej priljubljen radi svojih demokratičnih običajev.

Preživel je za dve leti svojega prijatelja in sostorostnika znamenitega pisatelja Arel Muntheja, s katerim sta stavila kdo bo dalj živel. Bil je znan kot dober športnik, saj se je skoraj tik do svoje smrti bavil s tenismom in lovom. Znan je tudi po svoji borbi zoper bronhitis, ki ga je prečganjal skoraj vse življenje, je pa navzite temu dosegel tako visoko starost. Umrl je od starosti.

Na isti bolezni umira znani pisatelj, satirik in humorist Berhard Shaw. Tudi on se je na lepem osnevestil, odkoder ga verjetno ne bodo več prebudili. Star je 94 let. Znan je po svojih simpatijah za pokrete delovnega ljudstva, za žigarno borbo se je vedno zanimal in jo podpiral. Spada med najznamenitejše pisatelje sodobnega sveta.

V Siriji so pa ubili nekdanjega predsednika vlade Hinavija, ki je bil tam vstvorec predzadnjega državnega udra-

ra, kjer je dal ustreliti tedanjega diktatorja Barazija. Sirija se je v zadnjem času proslavila s svojimi državnimi udari ali bolje rečeno hišnimi revolucijami, kjer razne vojske kilke, za katerimi se skrivajo finančni interesi petrojevskih družb, dajo lepo postreliti svoje nasprotnike v doseg do zahtevanih koncesij.

Sorodnik ene take žrte je sedaj ustrelil sodnika svojega strica.

NEUSPEL ATENTAT NA PREDSEDNIKA TRUMANA

Prvega tega meseca sta dva neznanca skušala vdreti v Belo hišo, kjer stane predsednik Truman. Pred vratoma je ubila stražnika in streljala v okna. Na strele je pritekla policija, ki je enega napadalca ubila, drugega pa hudo ranila. Ranjeni Oskar Colašo je policiji dal izjavo, da je član nacionalistične stranke v Portoriku in da je skušal s tovaršem umoriti predsednika Trumana. Ameriška policija preiskuje, ali ni morda atentata v zvezi z nacionalistično-vstajo na otoku Portoriku izpod ameriške suverenosti.

pa jim je tudi za to, da se uveljavijo pred Rusi v severo-zapadni Kitajski.

Račune pa jim je, kakor že rečeno, že lani prekrižala Mao ce tungova Kitajska. General Cu-teh je izjavil: Tibet bo osvobojen, ker je en sestavni del Kitajske ljudske republike. To je bilo povdarenje že takrat ko je imel Kuomointang že nekaj oporišč na Kitajski celini. Tedaj je Dalaj Lama po nalogu Angležev in Američanov izgnal vse Cangkajške predstavnike iz Tibeta. Ta ukrep je pripisati porazu reakcionarnih sil v Kitajski in božnji, da se osvobodilno gibanje razširi tudi na Tibet.

Toda ni šlo tako. Tibet, kakor Formosa, sta sestavna dela Kitajske. Zato si je zadala vlada LR Kitajske njuno osvoboditev kot prvo nalogu. Te dni je kitajska ljudska armada vkorakala v to deželo in bo na svojem pohodu odkrila namesto skrivnosti najbolj krute oblike izkoriscenja tibetanskih kmetov in pastirjev po tamkajšnji duhovniški gospodi. Osvojila jih bo fevdalizma. Torej nič iluzij o tej deželi! To je Tibet, o katerem se te dni tolkogovori!

ZADNJEGA TEDNA

spavilo od njegove visoko leteče naspravilo od njegove visoko leteče načrte, ker so ga vrgli ven iz urada.

V Italiji izgleda, da preživlja KPI krizo. Dejstvo je, da je gen. sekretar Partije Togliatti moral na operacijo v bolnico radi posledic avtomobiliske nesreče pred nekaj meseci. Operacijo je sicer prestal, vendar so zdravniki ugotovili, da mu je potrebendolgo in popoln mir». Slične dobre nasvetne so dali kominformistični zdravniki nedavno tudi voditelju francoskih kominformistov Thorezu. Med tem bo pa strankina politika v rokah podpredsednika Secchie in Longa.

Klerikalno časopisje Italije pa tu druge velike listi v svetu pa vedo povedati, da je Togliatti padel pri kominformistični centrali v Kremlju v nemilst, zaradi preveč popustljive politike in neuspehov, ki jih je zadne čase doživel pri organizaciji zanih kominformističnih podvigov v domovini. Ti krogovi vedo celo povedati o nekih skrivnostnih emisarjih iz Moskve, ki so v Rimu izvedli velike spremembe v Partiji, kamor so prišli iz Pariza, kjer so se bavili s politično likvidacijo Thoreza.

Tudi režim je imel v Italiji zadne čase velike skrbi in sicer z novim naukom o devici Mariji, ki naj bi sedaj po 200 let prišla kar s mesom in košmi v nebesa. Ker je sodobnu človeku take reči, da ima le najmanjšo pojme o znanosti malo težko verjeti, je sveti oče proglasil na podlagi svoje neznotljivosti načrto za edino resničen in pozval vernike, da v njega čvrsto verujejo. Zato je bila tudi potrebna v Rimu velika ceremonija, kjer so katoliški verniki v svetem letu imeli priliko, da se otresejo odvisnega denarja.

V Varnostnem svetu je prevzel predstvo te mesece predstavnik Jugoslavije dr. Aleš Bebler. V skupščini sami pa se je vršila velika borba okrog mesta glavnega tajnika, ki bi ga sedaj moral glasom statuta zapustiti sedanji tajnik Trygve Lie. Dočim je večina članic mnenja, da bi se mu službena doba podaljšala, so Rusi ogorčeno proti temu. Za njih je Trygve Lie popolnoma nesposoben za svoje mesto, poleg tega pa še pristranski in ameriški agent. Zameril se jim je nekaj v korejski zdevi, kjer bi po mnenju SZ moral malo bolj držati z Rusijo, je pa kakor pravijo čisto potegnil z nasprotvami.

V Washingtonu pa je zasedal odbor za obrambo Evrope, kjer so razpravljali o skupni vojski, skupnem povojstvu in njegovem sedežu. Izbrala je po neprehudi razpravi padla na bivšega poveljnika zaveščnikih čet v Evropi gen. Eisenhowerja, če da ima za tak posel največje izkušnje. Za njegov glavni štab je bilo izbrano lepo francosko mesto v bližini Pariza, Fontainbleau, ki se je svoj čas tudi Napoleonu zelo dopadio. Obenem so Američani pritisnili znotra, da bi se pozvalo Nemci v zapadno obrambo in sicer ne iz posebne ljubezni do njih, nameč da bi dali vojake, ki jih bi sicer morali dati Američani. Da bi pokazali malo dobre volje so Francozi, ki za te ameriške želje nimajo posebnega razumevanja podaljšali vojaški rok od enega leta na leto in pol, s čemer bi hoteli malo omiliti nezdavoljstvo, ki se že kaže napram njim pri njihovih zaveščnikih.

Kratke vesti . . .

ANKARA — Prebivalstvo Turčije je naraslo za 2.112.458 od leta 1935, tako da šteje sedaj Turčija 20.202.829 prebivalcev. Najbolj obljudeno mesto je Istanbul, ki šteje 1.022.000 duš.

OSTAVKA GRŠKE VLADE

ATENE — Zaradi nasprotstev med pravaki treh koalicjskih strank v vladi v zvezi z otočebami o korupciji, ki letijo na nekatere populiste, je Venizelos, liberalni predsednik grške vlade, podal ostavko cele vlade. Kralj Pavel ga je pooblastil za sestavo nove vlade.

NAŠ KULTURNI KOTIČEK

Globoke korenine hrvatske kulture v zgodovini Istre

Sloveni niso prišli v Istro šele pred nekaj stoletji kakor trdi italijanski šovinistični zgodovinar Kandler, in niti jih ni tu naseljevala Avstrija, kar so si to izmišljajo italijanski iridentisti. Zgodovinske listine nam pričajo, da živijo Hrvati v Bujščini že iz starih časov. V dobi, ko je barbarski župan Pribislav sklepal pogodbe s soredi, da zaščiti svoje ljudstvo pred sovražniki, so imeli Sloveni tudi v vseh obalnih mestecih take položaje, da so lahko sodočali pri vseh važečih ukrepilih. Hrvaški in slovenski župani, ki jih imamo prav v vsakem slovenskem naselju, niso hoteli postati hlapci tujca. Branili so pravice slovanskega ljudstva kakor so le mogli in ni slučaj, da so bile mnoge ilštine, ki obravnavajo vprašanje lastnine ter meja, pisane tudi v slovenskem jeziku. V srednjem veku in še pozneje se je povsod v Istri uporabljala glagolica. Glagolski spomeniki, na katere naletimo skoro v slehri vasi, so nepobiten dokaz visokega kulturnega udejstvovanja.

V XVI. stoletju prihaja tudi v Bujščini do gibanja, ki stremi za tem, da si hrvaško ljudstvo izvojuje večje pravice. Na čelu tega gibanja pri Hrvatih je bil Stjepan Konzul Istranin, ki je dal natiskati celo vrsto hrvaških knjig v glagolici. Sledila mu je skoro vsa tedanja napredna hrvaška inteligencija v Istri. Konzul je bil iz Buzeta ter bil povezan tudi z našimi ljudmi iz Bujščine. Močno gibanje med Hrvati in Slovenci pa se opaža še pred samim pojavom luteranstva. Prav gotovo ni slučaj, da je morala tedaj cerkvena gosposka pristati na to, da se osnuje v Kopru samostan s slovenskimi menihami in slovenskim učnim jezikom (1530) in podoben samostan s slovenskim jezikom tudi v Vižinadi (1537).

Po letu 1848. je zajel tudi Bujščino močan val narodnega prebujenja. Narodni voditelji kakor Matko Laginja in drugi so krepko branili pravice hrvaškega naroda pred napadi ter naklepni priseljenih italijanskih iridentistov. Narodna zavest je rastla vedno bolj tudi pri Hrvatih v Bujščini. Tudi tu so se jela ustavnovljati prosvetna društva, čitalnice, knjižnice ter hrvaške šole. Najbolj so se tedaj izkazali Hrvati iz Materade, kjer je delovala hrvaška šola Sv. Cirila in Metoda. Povsod so se ustavnovljale tudi zadruge. Hrvaški delovni človek se je moral boriti z velikimi težavami, saj so si bili skoro vso zemljo prigrabili gospodje, ki so prišli iz Italije. Kljub temu pa je tedaj hrvaški tisk pro-

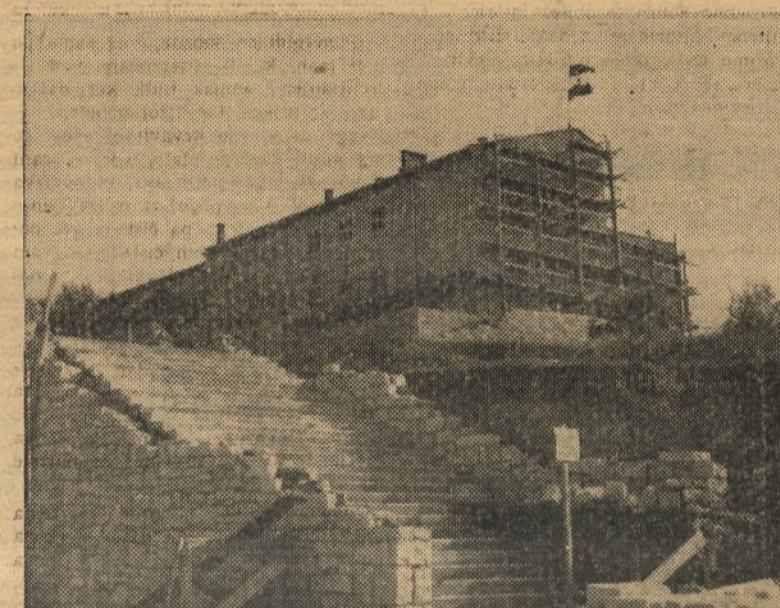
Kaj tiči v ozadju starinskega kamna pri Krkavčah

Nad vasjo pri Gradišču je ob cesti velik kamen, ki mu Krkavčani pravijo Berlin. Na obeh straneh kamna je vklesala preprosta roka dva obličja, iz katerih veje porogljivost. Najbrže se ne motimo, če pravimo, da gre za »sramotni steber«. Ta je še ostal, Krkavčani pa se danes ne spominjajo več, kaj je vse ta kamen opravil. V srednjem veku in tudi pozneje je bil tudi pri nas razširjen običaj, da so človeka za manjši prestopki privezali ob sramotni steber.

Tako kazeni so dobili zlasti tisti ljudje, ki so izgovarjali grde kletvine ter v družbi uporabljali zelo žaljive besede. V starih statutih mesta Pirana so navedene vse tiste kletvine (italijanske in slovenske), za katere velja kazenski sramotnega stebra.

Sramotni steber so nekoč uporabljali tudi v Ljubljani. Najdemo ga na pr. v Jurčičevih Rokovnjačih. — Krkavče so imele že od nekdaj svojega župana. S krepitevijo beneških osvajalcev je sicer padala moč županova, teda ti so vendarle zadržali pravico, da izrekajo ob prisotnosti vških sodnikov manjše kazni. V to dobo spada tudi Berlin, sramotni kamen. Izraz »berlin« je prišel k nam najbrže iz Furlanije.

diral v slehro vas tudi v Bujščini. Stari ljudje se še danes spominjajo »Istarske riječi« ter drugih hrvaških časopisov. S prihodom italijanskega fašizma je postal položaj še težji. Razpuščene so bile tu vse hrvaške šole in druge kulturne ter politične organizacije. Leta 1927. so doobile vse hrvaške zadruge fašistične komisarje, zaradi česar so kmalu za tem prenehale delovati. Mnogi zavedni Hrvati so morali v zapore, drugi pa zapustiti rodno zemljo ter se podali v emigracijo. Mučeniška smrt Vladimirja Goritana (1929) nam priča zgovorno, da je postal jarem narodnega zatiranja. Zgradilo si bo socializem, to je blagostanje ter visoko kulturo.

Novo poslopje hrvatske gimnazije v Bujah bo skoraj dograjeno

Z besedo ne bodo črnci nikoli enaki belcem

Občutiti moraš Mosh, da si enak belcu! Med teboj in belim človekom ni nobene razlike, ta razlika je pred sodek, ki so ga ustvarili Ljudje. Pričelno tako pravi vojaški zdravnik neke amerikanske baze na Pacifiku svojemu pacientu črnemu Mosheju. Moshe se ne čuti enak belemu človeku. Vedno in povsod je bil zapostavljen on in ves njegov rod ter vsi črnci ter se zato čuti zapostavljenega.

Predvsem okoli tega se suše vsebine na ameriškega vojnega filma »Nevojnost« ali »Sovraštvo«, ki smo ga pred dnevi gledali v koprskem kinu. Crnec Mosh dobi poralizo in zgubi spomin ob smrti svojega edinega prijatelja belca. Zdravnik-psihijater ga zdravi in mu uspe ozdraviti ga. Tako da se vojak Mosh na koncu prepriča, da res ni razlike med njim in belcem. Zdravnik pa ga prepričuje z besedami, prepričuje ga s tem, da mu dokazuje, da je črnec enak belcu, le da ga loči barva, kar pa nesme ustvarjati predskokov, da je on nižji človek.

Vsebina filma je očitata. Ameriški kapitalisti, hočejo dokazati svetu, da je črnec v zvezdini deželi enak belcu, črnemu pa izkazujejo enakopravnost samo, kadar jim gre zato, da jim v štiski pomaga, prepričujejo ga z besedami, s propagando, toda resnica ostaje ista.

Ali se more človek čutiti enakopravnega, kadar je hlapec? Kadar mu ne pustijo, da bi skupaj z belcem sedel v istem vozlu, da bi z njim v istem hotelu jedel?

Ne, besede ne bodo prepričale svet in niti črncu, da je enakopraven z belcem, dokler bodo trdrovratna dejstva trdila nasprotno. Kadar bodo črnci dejansko enakopravni državljanom ZDA, jim ne bo treba zdravnikov, da bi jih prepričevali, da so enaki belcem, takrat bodo to sami čutili, ker nobeden jih ne bo nazival s »Prasica črnsko«.

sel na narodno osvobodilno borbo je vedno bolj dozorevala in prišel je končno čas obračuna z okupatorjem ter vso gospodo, ki je dušila hrvaško delovno ljudstvo v Bujščini. Hrvaško delovno ljudstvo v Bujščini si danes svobodno gradi lepše življenje in je gospodar na svoji zemlji. Veliki uspehi, ki jih je pokazal IV. festival hrvaških prosvetnih društev v Bujščini v dne hod 24.—28. oktobra nam kaže, da je delovno ljudstvo dovolj močno, da bo lahko v kratkem času premagalo tudi vse tiste težave, ki se javljajo v prvi vrsti kot posledica stolnega zatiranja. Zgradilo si bo socializem, to je blagostanje ter visoko kulturo.

Ko so bili okrog sedme ure zjutraj nemški čolni oddaljeni še samo nekaj sto metrov od Kopra in so se nekateri šoferji odpovedali delu, so prejeli za volane partizani, ki so ostali na delovnih položajih do zadnjega trenutka ter odvražali dragoceno blago na varno mesto. V kabino zadnjega kamiona pa je komandant Boris postavil svojega šoferja rekoč, da bo osebni avto, kakor samega sebe, skušal rešiti sam.

In komandant Boris je ostal res sam med bobnenjem topov, ki so bruhali ogenj na nemške čolne in renčanje strojnic, ki so iz čolnov sekale na koprske pomole, sredi množice sovražno nastrojenih Koprčanov, ki so mu grozili, da mu ne bodo pustili umakniti se iz mesta. Toda hrabri borec je v svoji prisotnosti duha prejel za pištolo in podrl nekega pjanega fašista, ki se mu je približal, z drugo roko pa je vrgel bombo, ki je silno zagrmela. Preplašeni fašisti so se razbežali, Boris pa je stopil v avto, ga spravil v pogon in v največjo brzino zavil po dreveredu navzdol ter naglo zdrvel po pomolu, kjer so kot toča padale krogle iz nemških strojnic. Kmalu zatem je dohitel edinice na položajih za pokopališčem.

Nekaj minut po prihodu našega zadnjega avtomobila, s katerim se je rešil tov. Boris, so se že Nemci, plažeči se, približevali našim položajem. Na borbo smo bili pripravljeni kot še nikdar. Ko so bili prvi fašisti še komaj nekaj metrov oddaljeni od naših prvih strojnic, ki so bile postavljene vzvodž ceste od bivše železniške postaje do semedele, je naenkrat

začel iz vseh zased bruhati ogenj. Zapeli so težki in lahki mitraljezi, oglasile so se strojnice in puške. To strelenje, ki je odmevalo daleč naokrog, je naznanjalo našim ljudem začetek novih težkih bojev.

Naši fantje so vzdržali na teh položajih dva dni in dve noči. Nacisti so se večkrat zagnali tik do naših položajev, tedaj pa je naša mlada vojska vsekala po njih, da so se v

strašnem rjovenju vračali in puščali na čistini pred Koprom številne ranjence in mrtve.

Se nikdar v zgodovini se ni naš narod tako kompaktno in nevrašteano boril kakor tiste dni proti bližajočemu se sovražniku. Na položajih so bili tovariši iz vseh naših vasi, ob naši strani so se borili tudi italijanski antifašisti iz okolnih mestec. Hranilo in municijo so dovažali kmetje na domačih vozovih, nosile so jo tudi ženske na glavi. Najbolj masovno pa je sodelovala mladina, ki se je posvetila ranjencem, vršila kurirske službe in delala vse ostale zaledne posle.

Ko so naši borci iz položajev nad Koprom odbijali napad za napadom in junaško branili Istro pred ponovnim udorom fašističnih hord, so ugotavljali obenem, da bodo dobili v Kopru naši ugodna tla, nekateri Koprčani so jih sprejeli z odprtimi rokami, stare »camice nere« so prisle zopet na svetlo in nemška postojanka se je okrepila z domačimi »squadristi«.

(Se nadaljuje)

Jakomin Feruccio

Ti zlati moj Kras

(Jutro na Dvorih)

Topoli šumijo
in kapije srebrne
z grozdicem pršijo.

Ko jutro se vrne
in zvezda edina
tam spodaj zgubi,
kjer sinja gladina
že zgodaj šumi.

Sama, sama med trsi
kot lani,
gladi na dlani
vsak grozdicek sladak...

O polje samotno,
ti zlati moj Kras:
moči neusahljivi si vir.

Ko pesem dobrote
zapojem zvečer,
v Tvoje samote
vse misli hite —

Ljubezen in mir:
iz tebe vse vre;
moči neusahljivi,
neusahljivi si vir,
o, zlati moj Kras!

Cerkvena gospoda ni mogla mimo slovenskega jezika

Pri pisanju listin (pogodbe, odredbe itd.) se je v Istri vse do največje dobe (do konca XIX. stoletja) poleg latinice uporabljala tudi glagolica. V naših cerkvenih arhivih so tu in tam še ohranjene glagolske listine, ki kažejo, da so naši ljudje čevali in branili svoj jezik s svojo pismenimi, v katerih so vklesane glagolske črke v jeziku, ki ga govorijo slovenski ljudje v Istri. V preteklosti je bila pri nas glagolica v splošni rabi, posluževali ste se je cerkvena in posvetna oblast. Da je bilo res tako, nam priča tudi znamenita listina »Istarska razmejitev«, ki je bila napisana v glagolici baje že 1. 1375. Italijanski iridentistični zgodovinarji bi radi pomaknili to letnico na poznejšo dobo, toda s tem se zadeva prav nič ne spremeni. Omenili smo že, da cerkvena gospoda ni mogla mimo slovenskega jezika niti v listinah, ki so bile pisane v latinskem jeziku.

Navedli bomo zopet dva zanimiva primera. Pri podpisu listine iz leta 1483. (Kapiteljski arhiv v Trstu) nastopajo tri priče: Ivan Sereničar, krojač, Jane, vocatus (imenovani) Burja ter Lukež, clobucarius. Vsi ti trije obrtniki so živelji v Trstu. Očitno je, da kapiteljski duhovniki ter notarji niso mogli najti italijanskega ali pa latinskega izraza za slovensko besedo klobučar. V listini iz 1. 1395., ki govorji o vprašanju zemlje v južni Istri, se poleg latinske besede (rusticus) kmet) uporablja tudi slovenska beseda kmet. Govori se na primer o »kmethones nostros« (naših kmetih). To besedo najdemo na več mestih. Poleg latinske besede sepe (živa mera) je v rabi tudi slovenska beseda jez (jaz). Vsi taki primeri nam kažejo, da je slovenska govorica imela že od davne dobe v Istri in tudi v Trstu močno veljavno.

Slikar Rudolf Saksida razstavlja v galeriji „Scorpione“ v Trstu

V četrtek 2. t. m. je bila otvorjena slikarska razstava Rudolfa Saksida ob prisotnosti številnega občinstva. Med njim je bilo opaziti številne slikarje, kritike in ljubitelje umetnosti. Razstava je izredno zanimiva in nam kaže nov umetnikov razvoj posebno v akvarelni tehnični, ki je doslej pri njem nismo opazovali.

NOVE KNIGE IN REVIE

Mladinska revija, letnik VI. Stev. 9. MK Ljubljana 1950.

Obzornik. St. 8—9, leta V. Mesečnik za ljudsko prosveto. Ljubljana.

Novi svet. St. 9, leta V. Izdaja Državo slovenskih književnikov. DZS Ljubljana 1950.

PRAVLJICE O ZIVALIH. Zbrala O. Kapica. Iz ruščine prevedel Pavel Golia. Založila MK.

Dr. Tone Bajec: Sahovska začetnica. Priredil Boris Sikošek. Izdala MK.

Otto Willi Gail: PAPERKI IZ FIZIKE. Prevedel Vladimir Naglič. Iz-

NAŠIM KMETOVALCEM

Važnost globokega oranja v zimskem času

Marsikateri kmet bo zmajal z glavo, ko bo prečital naslov tega članka. O globokem oranju smo svoj čas že pisali, ali na žalost ugotavljamo, da se naši kmetje še ne držijo nasvetov strokovnjakov, ki imajo dolgoletno prakso. Ta poslednja ugotovitev nas sili, da opozorimo kmetovalce, ki imajo njive, na katere nameravajo v spomladni saditi krompir ali ostalo zelenjavno, še nezoranje, da je poslednji čas njive preorati.

Zemljo moramo preorati čim globlje. Nikdar ni globoko oranje tako koristno kot pred zimskim mrazom. Zemlja se namreč v zimskem času prepoji z vodo, katera, ko zmrzne, razdrobi zemljo boljše kot vsako orodje. Zaradi delovanja mraza postane zemlja rahla. Kot taka laže vpija vlago, ki bo na razpolago rastlinam v najbolj kritičnem času njihovega razvoja. Od mraza, zdrobljeni obdelovalni zemlji se korenine kulturnih rastlin boljše razvijejo, prodrogo bolj globoko v zemljo in na ta način boljše izkoriščajo vlago in hranilne snovi. V zrahljani zemlji se obenem boljše razvijejo tudi razne bakterije, brez katerih rastline ne žive.

Globoko zimsko oranje mora biti dopolnjene z organskim gnojenjem. Ni večje napake kot rastlini gnojiti s hlevskim gnojem (posebno če ta ni dovolj zrel) tik pred setvijo.

Vzimljenje čebel

Ko se čebelar pripravlja na vzimljenje, mora predvsem vedeti, katere panje hoče pustiti za pleme. Umišljivo je, da le močne, zdrave čebeine družine zdravo, rodovitno in mlado matico in mladimi čebelami z zadostno zaledo medu, z lepim, ne prestaram, a tudi ne premiadim satjem v dobrem, dovolj-toplem panju. Le-take je treba vzimiti. Plemenjak, ki ga vzimis, mora biti močan.

Kakšno čebelno družino pa prištevamo k močnim? Tako, ki konec paše zasede vse, ali pa vsaj dve tretjini satnikov vališča. Ce takih močnih družin nimamo, si pomagamo z druževanjem.

Glede čebel pa moramo paziti, da vzimimo le plemenjake z mladimi čebelami, to je takimi, ki so se izlegle v jeseni; čebele, ki so se izlegle spomladni ali pa poleti, pomrjejo že pozimi ali takoj pri prvih pomladanskih izletih.

Novo satje, v katerem še ni bilo nobene zalege, ali le ena, je za zimo premrzlo. Staro pa, ki je črno, je sicer toplo, a za pomladansko novo zaledo ni priporočljivo. Zato pustimo čebelam rjavkasto satje, napolnjeno z medom. Kreplim panjem, ki imajo čebel za dva in pol kilograma, moramo pustiti vsaj 10 kg medu.

Za gnezdo odločeno satje mora biti vse izdelano in noben sat v vališču ne sme biti prazen, to je brez medu. Pač pa smeta biti prazna že starejša satnika, prvi in zadnji ob straneh vališča. Falje ne smemo v čebelnem gnezdu puščati ali pa vsaj devati trotoško, z medom napolnjeno satje, ker se lahko zgodi, da bi matica spomladni v to prezgodaj postavila trotoško zaledo. Treba je torej že pri vzimljenju paziti na to, da pride le čebelno satje v vališče.

Ko odvzamemo satovje, moramo tudi paziti, da ne odvzamemo obnožnih satov. Ti so navadno tik za zaledo. Poznamo jih po tem, da so proti svetlobi obrnjeni, bolj temni kakor oni, ki so napoljeni z medom. Najbolje je, ako obesimo sredno vališča meden sat, zraven pa na obe strani po enega napoljenega z obnožnino in medom.

Ko smo uredili čebele, satje in gnezdo, pustimo panje lepo na miru, dokler ne pritisne mraz. Takrat opravimo zadnje čebelarsko delo. Prinesemo v panj starih odelj, vreč in slamnatih blazin. Slame z omlačenim klasjem in tudi sene ne potrebujemo, ker je v njih marsikatero zrno, ki vabi pozimi v čebelnjak rovke in miši.

Kako globoko moramo orati? Za koruzo in krompir moramo orati najmanj 25 cm globoko. Za vse ostale rastline pa ne smemo orati manj kot 20 cm.

J.

Čilski soliter in njegova uporaba

V skladisih naših zadrug imamo večjo količino dragocenega dušičnega umetnega gnojila — čilskega solitra. Potrebno je, da o njem podamo kmetom nekaj navodij in nasvetov, posebno zato, ker je nevarnost, da ga uporabijo v nepravem času.

Cilski soliter je eno od najstarejših gnojil. Kmetje v naprednih deželah in tudi pri nas ga uporabljajo že dosten let. Prištevamo ga k hitro delujočim dušičnim umetnim gnojilom in zato ga moramo uporabiti v času razvoja rastlin ali tik pred spomladanskim prebujenjem rastlinskega življenja. Nepravilno bi bilo trošiti čilskega solitera v zimskem času. V tem primeru bi dež izpral gnojilo v dolnje plasti zemlje in rastlina bi prišla s svojimi koreninami težko do njega. Torej pozor, kmetje! To gnojilo moramo tro-

Manj tobaka

želi pridelati italijanski tobakni monopol, ker presega dosedanje notranje potrebo in povpraševanje iz inozemstva, kjer vlada velika konkurenca. Zato hočejo skrčiti površino, na kateri je bilo do sedaj dovoljeno saditi tobak.

siti zdaj spomladni, v majhnih količinah, a v več obrokih.

Vsebuje 15,5% dušika. Ker vsebuje obenem natrij (sodo), zemlji zelo škoduje in vpliva slabo na fizikalno strukturo, če ga preveč rabimo, kar pomeni, da postane zemlja, če jo več let zaporedoma gnojimo s tem gnojilom zbita in jo je težko obdelovati. Vendar spada pri vsem tem to gnojilo med tiste, s katerimi dosežemo zelo visoke hektarske odnose.

Posebno dobro se obnese gnojenje s solitrom žitaricam zdaj spomladni. Trosimo ga v dveh obrokih. Prvič v mesecu februarju in drugič dva tedna za prvim gnojenjem. Prav dobro se obnese pri krompirju, koruzi. Gsizli zelenjavi pa lahko gnojimo s čilskim solitrom ves čas njihovega razvoja.

Na 1 ha uporabimo 1–2 q tega gnojila.

Dr. J.

Oijke so dozorele — pobirajmo jih!

KMETIJSKI

svetovalec

ODGOVARJA

VPRASANJE: Teliček ima velik poprek in ga boli. Kaj je temu vzrok in kako ga moram zdraviti?

ODGOVOR: Vzrok, da teličku oteče popek in ga boli, je iskati v nehygieničnih razmerah hleva in v nepravilnem ravnanju s kravo takoj po telitvi. Okužba preide na popek in iz njega v kri. Popek oteče in boli. Cudno, da niste opazili, če niso mogče teličku že otekli členi a nogah. Večkrat žival ohromi ali pogine. To se da preprečiti edino le s pravilnim postopanjem takoj po telitvi. Predvsem je skrbeti, da se pri porodu popkovina ne vleče. Ce se je sama odtrgala, tedaj moramo z dvema prstoma iz oštaka popkovine takoj iztisniti vso kri. Ce se ni sama odtrgala, tedaj jo moramo odrezati za 8–10 cm pod trebuhom in istotako iz nje iztisniti kri. Popek vsak dan prav previdno speri in razkuži z 1%-no raztopino lizola ali kreolina. Samo ob sebi je umevno, da mora biti strelja pod kravo in teličkom vedno sveža in snažna.

VPRASANJE: Nameravam pognojiti travnik s pepelom. Prosim vas, da mi sporočite, kakšno hranično vrednost ima pepel in če lahko nadomesti gnojenje z ostalimi umetnimi gnojili ter

NASVETI LJUDSKEGA ZDRAVNIKA

Gliste, ki žive v črevesju človeka

bele so te liste pri... pol centimetra.

Clovek se nazeve glisti navadno s tem, da poje jajčeca, ki se nahajajo na nečisti zelenjavi. Iz teh jajčec se razvijejo ličinke, ki pustijo skozi črevesno steno v jetrno veno in od tu v pljuč ter nato skozi sapnik zopet v požiralnik in naprej v črevesje, kjer se razvijejo v prave liste, nakar se po približno 70 dneh po infekciji pojavi jajčec v človeškem blatu. V tem blatu je navadno na tisoči in tisočih teh jajčec, ki so okrogle oblike, rumenkasto-rjave barve v velikosti ene desetine milimetra.

Včasih liste ne delajo nobenih znakov, tako da se bolnik nič ne zaveda, da jih ima. Drugič pa nastopajo lahko najrazličnejše slike obolenja: visoka vročina, črevesni katar, glavobol, krči itd. Kadar je v črevesju zelo veliko parazitov, lahko povzročijo tam najtežja črevesna boleznska stanja (ileus). Če zaide parazit v žolčni odvodnik, pride do zlatenice; celo abscese v jetrih lahko povzroči. Včasih pa zaidejo paraziti v usta in nos.

Zdravljenje na listah obolelega človeka je sicer splošno znano, vendar pa navadi nezadostno in nepravilno, zaradi česar glisti ne moremo pregnati. Najprej moramo pregledati blato na jajčecah; šele ko jih tam ne najdemo več, lahko rečemo, da je bolnik zdrav.

Najbolj poznano zdravilo je santonin, ki pa ne uniči parazitov, ampak jih samo ohromi. Doziranje zdravila je odvisno od starosti in razvitoosti bolnika. Preveliko doziranje santonina povzroča zastrupljenje, ki ga zdravniki večkrat opažamo. Zaradi tega je nepravilno, če starši dajejo listavke (zdravila, ki vsebujejo santonin) nenačrtno. Zdravljenje liste je redna stolica in po čistoča. Ne poseljajte pa po močnih čistilih, ki vam bodo zaprtje poslabšali, ampak se poslužujte lahkih odvajalnih sredstev. Ne uživajte pikantnih začimov in ne močnih pičač. Za lokalno zdravljenje uporabljajte kako mast, če so hemeroidi zunanj, če so pa notranji, pa zatičke (supposte). Mast ali zatičke dobite v lekarni. V primeru močnega vnetja ležite in uporabljajte burove obkladke.

Obmorska klima je precej različna od celinske in je zato njen vpliv na človeški organizem poseben; ne prija nervoznim in slabokrvnim otrokom, ki ob morju izgubijo tek, ponoči slabno spijo in postajajo vsak dan bolj bledi. Če ti znaki niso posebno izraziti, se lahko zadovoljite s tem, da grestete oziroma pošljete otroke vsako leto čez poletje na gorski zrak. V obratnem primeru pa je najbolje, da živi otrok tam, kjer je živel prej.

Jodova tinktura. Če bi v vsaki hiši imeli stekleničko jodove tinkture, bi bilo dobiti manj infekcij in gospodinje ne bi imela toliko nevšečnosti in bolečin. Vsako ranico, posebno še, če se ranite z vilicami, razkužite z jodom. Ce bi se pa rana kljub temu gnojila, napravite večkrat na dan toplo kopel, na rano pa stavite razen domačih pripomočkov, če imate možnost, mazila, ki vsebujejo sulfamide in penicillin.

pein), vam svetujem, da uporabite ta poslednja sredstva, ker so bolj praktična, uspešna in manj škodljiva.

VPRASANJE: Kaj naj storim, da bi mi kolci v vinogradu postali trpežnejši?

ODGOVOR: Vinogradski kolci se dajo na razne načine pripraviti in okrepiti. — Dobro je, če kole pred uporabo dobro namažete s karbolinem. Največ trpi tisti del kola, ki pride v zemljo, posebno na tistem mestu, kjer gleda iz nje. Da to preprečite, morate namazati kol vsaj 20 cm nad mestom, ki pride nad zemljo. Koli morajo biti suhi.

Važnost pitne vode za perutnino

Pitna voda za perutnino je morda bolj važna kot za človeka, posebno če se perutnina ne pase. Izkuseni perutninari trdijo, da ne sme biti pitna voda za perutnino četrtno več vode, če je nekoliko lačna. Imejmo pred očmi, da predstavljajo voda dve tretjini snovi, ki so v jajcu. Ce kokoš ne dobi vode dva do tri dni, ne bo znesla nobenega jajca.

Prihodnje leto moramo več pridelati, kakor letos

Proti koncu leta, ko gre spravljanje kmetijskih pridelkov h kraju, se pojavlja pri naših kmetovalcih vedno nova misel, kako bi več kaj boljšega pridelali. Letos sem že zgodaj počital članek o pripravah za jesensko setev.

Cas seteve gre h kraju. Vsak kmet se trudi, da delo čimprej opravi, posebno če je lepo vreme; le škoda, da še vedno ni potrebnih umetnih gnojil. Upamo, da bodo gnojila prispevala, če ne zdaj, vsaj spomladni, da jih bomo takrat uporabili. Tako je bilo tudi z žveplom. Za 1000 trt sem ga dobil 30. junija 6 kg, ravno one dni, ki so za razvoj odišla najbolj nevarni. Tiste trte sem prežvepel in zadoljen sem bil s trgovijo. Grozdje sem prodal v novo vinsko klet.

Kmetovalec Prelog Ivan.

Malo ciknjeno vino

popraviš, če ga še enkrat prevreš. Zato rabiš čiste kvasnice in nekaj mošta. Potem moraš tako vino čimprej spraviti v promet; ne smeš pa ga držati v kleti.

Ce pa je vino hudo ciknjeno, torej že kislo, nimaš drugega izhoda, kakor da ga piše kolikor časa moreš, da mu odvzameš nekaj kislino in ga še sprijes, iz ostalega pa napraviš kis ali ga prorači. Za kisla vina ni zdravil, zato pa pazi, da vina ne zakisajo!

Z·A·V·S·A·K·O·G·A·R·N·E·K·A·J

V·A·Š·K·E * H·U·A·O·R·E·S·K·E

Kako je gažonski osel preplašil nemško divizijo

Spomladi 1945. leta so bili Nemci skoraj po vseh vaseh okoli Kopra. Cela divizija jih je bila. Takrat so bili tudi v Gažonu.

Bilo je pozno ponoči, ko je nemški stražar korakal pred poveljstvom gori in doli. V tej nemirni noči, ko je tudi luna spustila samo svoj skrajni krajec, da je posvetil na Gažon, so se godile s tem stražarjem prečudne reči. »Tip, top, tip, top!« je nekdo korakal prav mirno po vasi. Prišel je nekakih sto metrov pred stražarja, se nagibal k jarkom in šel počasi naprej.

Fric je pobledel, a vseeno je zaklical svoj rezki »Halt! — Nič. Velika postava se je premaknila naprej. Tresel se je že, a vseeno je spet zaklical »Halt! — Zopet nič. Postava gre še vedno naprej. Frica mine potapljenje in ustrelji v senco ter zakliče: »Halt, vjerfluchter Bandit!« Tedaj pa gorie, postava zdrdra mimo njega kot blisk.

Na streli je bil dan splošen alarm —

Navidezni menih - Bepo Pop

Godci so v Gažonu že nehali igrati, ko je Bepo Pop natreskan kot žaba zapustil gostilno. Žibal se je sem in tja po cesti. V vsak jarek je pokukal, kot da bi bil njegov dom. Glava težka kot svinec, skozi katere je šlo v želodec več kot en liter vina, se mu je nagibala naprej. Truden je Bepo prispev do Janezevega doma zunaj vasi. Vsedel se je na zid, a komarji so pikali in ga obletavali kot »ropnanje. Poiskal je cigareto in jo vtaknil v usta. Ni pa imel vžigalice, da bi jo pričgal. Ob poti pa so rastli brinjevi grmi in eden je bil tako visok, da je bil podoben človeku. Bil je podoben menihu pri molitvi. Bepo se je ojunačil in prispev do brinja. V glavi mu je zašumelo; mislil je, da je brianje res menih, zato ga je nagovoril in prosil: »Hvaljen Jezus! Pregrešite, gave per favor un poco de fogo!« (Prosim, gospod menih, imate morda kaj ognja?) Menih pa je veter mirno pozibaval. Močkal je. Zato je Bepetu še bolj zašumeslo v glavi, ko je videl, da mu noče dati vžigalice. Pijan kot je bil, se je v jeziagnil naprej in po nesreči nerodno padel v grm, v katerem so gnezdale ose, ki so ga klub temi popikale, da se je koj streznil, pobral vinjeno glavo in nerodno zbežal čez Cepinje v Sergaše. Mislil je, da se je menih spremenil v hudiča. telegrafsko in s strejanjem v praznino! Po vseh okoliških hribih je bila vsa nemška vojska pripravljena. Cela divizija je dobila alarm. Vojaki pa so

med tem zasledili z žarnicami krvavo sled in iskali do jutra ranjenega »partizana«. Prišli so na deteljšče izven vasi in našli v nogu ranjenega osa, ki je kljub temu žrlj svežo pomladansko deteljo.

Kako je Pesjanec iskal zlato in kaj je doživel

Nekdaj je Pesjanec prodajal hišo. Potreboval je denarja; hiša pa je bila stara in malo vredna, da je nihče ni hotel kupiti. Zato je Pesjanec najprej prodal strehu, nato grede in nazadnje celo jerte. Denar pa je najbrž potural v Izoli. Drugič je spet zvedel za neko zlato, ki je zakopano nekje na njivi pod kočo. Prodal je bakren kotel, v katerem je kuhal polento in kupil kočo ter začel v njej kopati, dokler se niso zamajali šibki temelji, da se je koča sesula in bi kmalu pustil špic in glavo pod njo. Tretjič pa je našlo smrt njegovo prase v lastni hiši, kjer je istotako kopal zlato. Skočilo je to prase iz kotca in pridrvelo naravnost v izkopano luknjo v hiši, kjer se je pobilo! — To pa je najbrž resnično! Morda je zlatosledec še živ, morda ne? To ne vemo! Vemo le to, da še danes išče zlato!

Obvestilo naše Agencije

Naša agencija »Primiga« v osebi »Iščig« je dobila od Babičanov važno obvestilo sledče vsebine: »Prosimo merodajne organe, da namesto cincijev in mleka preskrbijo za naše otro-

ke dobre igralne karte italijanskega tipa ter vsaj par dopajev vina dnevno! Zraven še prosimo, da ukinejo šolo, ker prinaša denarni deficit, saj naši otroci hodijo v gostilno! Tej prošnji prilagamo enake prošnje iz nekaterih drugih vasi!«

Dobro je premislil

Peter: »Kam bi šel, Pavel, če te bi na Križišču dej ustavil?«

Pavel: »Viš, Peter, mislim, da bi jo mahnil v Smarje v gostilno, ker na Križišču je nimajo!«

Peter: »Prav imaš! Saj veš, da KLO Smarje že leto dni skupno z ostalimi organizacijami isče gostilničarja!«

Slabo jima gre . . .

»Kaj si tako kisel danes, Jože! Kaj te je baba pičila?«

»Oh, ne! Veš Franc, niti bolan nisem, potrila pa me je vest, da ne prodajajo niti za planince več tistih škarponov in zimskih bluz tam gori v Kaledarij! Misli sem se vpisati v planinsko društvo, pa so zvedeli za moje namenek!«

»Ne žaluj, Jože! Bo že minilo, saj se meni prav tako zgodilo!«

Odredba za lovce

Doslo je publikano iz kapitanata iz Poreča, da to ki kvori mlode tiče bo kašton po djuščici.

NAVIJANJE CEN

Dapes pet, jutri deset. Loggia in Omnia sta ga spet polomila pri navijanju cen!

Z A N A Š E P I O N I R J E

Pionirji na slovenski gimnaziji

tekmujejo

Pionirji na koprski gimnaziji so se v zadnjih časih zbudili. Po dolgem molku so na avili »Teden športa«. Pionirji drugega in razreda se dajejo proti pionirjem drugega v razreda.

Dogovorili so se, da bodo tekmovali v nogometu, šahu, dami, med dvema ognjem, v teku na 400 m ter skoku v višino in daljino. Torej so si sestavili kar živ program. Vse tekme so ocenjevali po točkah. »Kar po svoje bomo,« so dejali pred tekmovanjem. Svoj teden so začeli s partijami šana. Zmagali so pionirji drugega in razreda s 4—2. Drugi b pa je odnesel zmag-

go v dami, ravno tako s štiri proti dva. V tretjem dnevu pa so igrali »med dvema ognjem« in drugi a razred je zmagal kar z 10—0. V četrtem dnevu so tekli na 400 m in sta se pokazala oba razreda enako močna. Ravno tako se je zgodilo v skokih, zato so bili nejevoljni, ker ni bilo odločitve. Toda ostal jim je nogomet... Ta je pokazal... V prvem polčasu se je zdeblo, da bodo zmagali pionirji iz drugega v razreda, toda »ajevci« so se razjezili in natresli drugobojcem kar pet golov. In zmagali so. Ko so sešeli točke, so ugotovili, da jih je dosegel drugi a razred 56, medtem ko so se moral pionirji iz drugega v razreda zadovoljiti z 38 točkami. Bejevcu pa se ne čutijo poraženi in so skle-

Pionirji so se malce jezili, ker niso

navpično: 1. črta — raza; 2. veznik; 3. izraz dodajanja; 4. obed; 5. barka; 7. osebni zajmek; 9. zver; 11. pristaniška naprava; 12. vrsta fižola; 13. burka; 14. ženska oblepšava; 15. uničevalna padavina; 16. krajevni prislov; 17. jedilna tekočina; 19. STO brez o.

SITNA VPRAŠANJA

- Kaj nima telesa, pa se vendar vidi?
- Je vedno bilo in bo, je samo štiri tedne staro — kaj je to?
- Kaj se ti pokaže, kadar nič ne vidiš, in izgine, kadar vidiš?
- V katerem mesecu jedo ljudje najmanj?
- Kaj dela osel, kadar stoji na soncu?

NALOGA

Mati je šestkrat starejša kakor sin; čez pet let bo tri in polkrat starejša kakor sin. Koliko let ima mati in koliko sin?

Pionir Umer Jordan je pridobil nad 50 mladih naročnikov za naš list.

nili, da se bodo maščevali ter o prvi priliki naklestili nasprotnike. imeli ne prave zoge in ne šahovske desk; zato ne bi bili hudi, če bi jim ZDTV ali Odbor mladine daroval žogo in kaj podobnega.

Ob koncu svojega pisma našemu uredništvu pravijo pionirji kopranske gimnazije, da vabijo druge šole na tekmovanje. Ce ne morejo na obisk, bodo prišli koprski pionirji k njim, ako žele res tekmovati.

Vanič eno Bepo diškorejo

Vanič: Orka piščala Bepo, memo embot d' se sa nas uglašo?

Bepo: Sakramiska pasja para, anka jas s'n ta čako!

Vanič: Ja, vi ste jo začele dobro manat napret, sa vide, d'vam gre delo.

Bepo: Oštja, kaj bomo čakale, de nam bo kašen prneso u naručje? Boga mi, d'ne!

Vanič: Znaš kaj Bepo! Preu mi škarjevčene smo udprle delo, kaj te par?

Bepo: Prau je, de smo mi z'čele te prve!

Vanič: E, E, bambenada malora, ma jutro bojo pršle še Mačkujane, Glavine, Zvabe, Raučne, Hribčene eno druge. Ponjer boš vido, kašne bojo vre fondamente z'ljudske dom. Oštja, magare ko so trde taše, mora jet, ko ja bomo dobro mahale!

Bepo: Jes verjen, d'čeo kapet, da je tu korisno za ushe-

Vanič: Ma vstanok ni prau, de je naša skupina ta prva, kaj te par Bepo?

Bepo: Porka pipa! Naj bo una ke če prva? Samo de gre delo napret. Ko bomo ble zložne ko Pučarje, bemo anka mi več jemele! Videš, zej mormo kopet ša fondamental!

Vanič: Ma, ko so n'Pučah nardile, bomo ja anka mi?

Bepo: Delmo, kur je z'delet eno na zapestet zej velje! Ko n' bomo dele, sa nam bojo druge vesi šputale, z'tu je buljša, d'rndimo kut može!

Vanič: E, d'be bla letna dobra, be bil anka ljudski dom narjan, ma taku! Znaš zej je lehko vre pile novo vine u njame eno zakantale uno staro: Ko pijanc damū maršira...!

Bepo: Oštja, bomo jemele čez eno leto ja, kaj teja hudiča žel! Ne bomo umrle, magare ko smo stare! Bomo lehko zakantale anka uno drugo staro, ke začeme taku: Pust je pršo, njega ni, vrag ga uzame, ke ga ni! ... Kaj te par niso lepe naše kancone stare?

Vanič: Bepo, lepe so lepe, samo, de so jih naše mlade pozable eno kantajo une: Ke beu, čiu, čiu... Ja, anka embot od starega je blo lepo, ma zej je še več. Jes san vero, d'bam umri, na de be kaj vido! Eno zej na stara leta bomo jemele neš ljudski dom!

Bepo: Ja Vanič, tašno je življenje! Pa znaš kaj! Ne pozabe prič anka to drugo sabuto na udarniško eno se bomo ša kaj povedel!

RADIO

jugoslovanske cone Trsta

PREGLED RADIJSKIH ODDAJ

Poročila v slovenščini vsak dan ob sedmih (ob nedeljah ob 7.30), 13.00, 19.30 in 23.05.

SOBOTA 4. XI. 1950

12.00 Iz opernega sveta; 12.30 Na harmoniko igra Stanko Avgust; 13.15 Klavirski koncert Marijana Vodopivec; 13.45 Kulturni pregled (ital.); 14.00 Igra veseli kvintet; 18.00 Pionirska ura (ital.); 19.45 Borbene pesmi; 20.00 Hrvatski kulturni pregled (hrv.); 20.30 Poje baritonist Andrej Strukelj; 20.45 Politični pregled (slov.); 21.00 Veder sobotni večer (slov.); 22.00 Cloveštvo na pohodu (ital.).

NEDELJA 5. XI. 1950

8.30 Kmetijska ura (slov.); 9.00 Odromki znanih Beethovenovih del; 9.30 Kmetijska ura (ital.); 10.00 Folklorna glasba; 10.45 Oddaja za Bujščino; 11.15 Slavni solisti pred mikrofonom; 11.45 Našim ženam (slov.); 12.00 Glasba po željah (slov.); 13.15 Mladinske skladbe Vasilija Mirka (Igra pianist Marijan Vodopivec); 13.30 Pionirska ura: Mali leksikon za pionirje (slov.); 14.00 Glasba po želja h (ital.); 17.00 Oddaja za podeželje: Pogovor v narečju; Pregled: Hude noči; Reportaža: Za napredok na vasi; Poje pevski zbor »Major Dušan« iz Sv. Lucije ob Soči; 19.00 Kaj smo vam pripravili (ital.); 19.45 Veder spored slovenske glasbe; 20.15 Nekaj znanih uvertur; 20.45 Politični pregled (ital.); 21.00 Iz opernega sveta; 22.00 Sportni pregled (italijansko); 22.10 Cajkovski: Serenada godalni orkester.

PONEDELJEK 6. XI. 1950

12.00 Opoldanski koncert; 13.15 Vokalni solisti in ansambl; 13.45 dr. M. Rupe: Pogovori o jeziku in podobe iz slovenskega slovstva — tretje nadaljevanje (slov.); 14.00 Skladbe J. S. Bacha izvajata Jelka Suhadolnik in Maša Bohinjc; 17.45 Igra zabavni kvintet; 18.00 Iz znanstvenega sveta (ital.); 18.15 Baletna opera glasba; 20.15 Koncert violinista Srečka Zalokarja; 20.45 Z Istrskega okrožja (slovensko); 21.00 Vesela ura (ital.); 22.00 Večerno branje (slov.); 22.15 Rapsodie.

O Mičurinu . . .

Znanstvenik, ki je ustvaril mnogo vrst rastlin s križanjem, je bil Rus Ivan Vladimirovič Mičurin. Rodil se leta 1855 in umrl komaj pred petnajstimi leti, to je leta 1935. Po poklicu je bil železničar, toda ljubil je rastlinstvo in je ob neki železniški postaji, kjer sploh ni bilo rastlin, ustvaril cvetoč vrt, v katerem je z ljubeznijo vzgajal nove rastlinske vrste, ki jih je ustvaril s pomočjo križanja. Njegove rastline prenesejo hujši mraz kakor druge. Zato sejejo v SZ žito tudi v najsevernejših krajih, celo ob polarinem pasu uspevajo njegove žitarice. Zato imenujejo postajo, kjer je delal, mestece Mičurinsk. Bil je tudi Leninov osebni prijatelj.

Uredništvo in uprava »Istrskega tednika« v Kopru — Odgovorni urednik: Srečko Vihar — Tiskala tiskarna »Jadranc« v Kopru